



Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO)
Regieorgaan SIA
Winthontlaan 2
3526KV UTRECHT

Datum **30 NOV. 2022**

Betreft EZK-subsidiebeschikking aan regieorgaan SIA ter bewerkstelling van drie lectoraten op het gebied van kernenergie, verplichtingnummer: 1300033232.

Geachte **5.12e 5.12e**

1. Aanvraag

Op 9 november 2022 ontving ik uw brief van 8 november 2022, kenmerk 2022-040/SIA, waarin u namens regieorgaan SIA, onderdeel van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO), subsidie aanvraagt voor het bewerkstelligen van drie lectoraten op het gebied van kernenergie. U heeft daarbij een projectplan en begroting aan mij overgelegd.

1.1 Beoordeling van uw aanvraag

Het project zoals beschreven in uw aanvraag past binnen het kader van het versterken van de nucleaire kennisbasis en kennisinfrastructuur in Nederland. De kern van dit beleid is om het bestaan van voldoende gekwalificeerd personeel op MBO- en HBO denkniveau in de nucleaire sector te waarborgen.

1.2 Europeesrechtelijke aspecten

Op grond van artikel 7 van de Kaderwet EZK en LNV-subsidies verleen ik geen subsidie als dit naar mijn oordeel leidt tot het verlenen van ongeoorloofde staatssteun in de zin van artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: VWEU).

Op basis van uw aanvraag zie ik geen aanleiding om tot het oordeel te komen dat de verstrekking van subsidie staatssteun betreft.

2. Besluit

In het kader van mijn beleid gericht op versterken van de nucleaire kennisbasis en kennisinfrastructuur in Nederland verleen ik u hierbij, op grond van artikel 2, eerste lid, onderdeel a en b, van de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies, subsidie voor de uitvoering van de bij uw aanvraag gevoegde plannen.

2.1 Periode

Directoraat-generaal Klimaat en Energie

Programmadirectie Kernenergie

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door

5.12e

T **5.12e 5.12e 5.12e**

5.12e @minezk.nl

Ons kenmerk

DGKE-PK / 22548543

Uw kenmerk

2022-040/SIA

Bijlage(n)

2

2.1 Periode

Het project dient te worden uitgevoerd in de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2027.

2.2 Subsidiebedrag

Het subsidiebedrag zal 100% van de volgende subsidiabele kosten bedragen, met dien verstande dat, indien ter zake van de subsidiabele kosten of een deel daarvan reeds uit anderen hoofde vanwege een bestuursorgaan of de Europese Commissie subsidie is verstrekt, slechts een zodanig bedrag aan subsidie wordt verstrekt, dat het totale bedrag aan subsidies niet meer bedraagt dan 100% van de subsidiabele kosten.

Dit bedrag is inclusief alle eventuele belastingen waaronder de BTW.

De subsidie wordt ten hoogste vastgesteld op € 1.200.000 inclusief BTW. gelet op de gegevens opgenomen in uw aanvraag en is berekend volgens de bij uw aanvraag gevoegde begroting.

2.3 Subsidiabele kosten

De volgende, rechtstreeks aan het project toe te rekenen kosten, daadwerkelijk gemaakt in de voornoemde periode en die betaald zijn vóór 1 april 2028 worden door mij subsidiabel geacht:

- interne kosten op basis van een integrale kostensystematiek, waarbij gebruik wordt gemaakt van een tarief per eenheid van een kostendrager waarin de directe en indirecte kosten per kostendrager zijn verwerkt (kostendragers zijn bijvoorbeeld personeel-/arbeidsuren, apparaat/machine-uren, output van apparaten en machines en verbruikte materialen) en die is gebaseerd op bedrijfseconomische en maatschappelijk aanvaardbare grondslagen en stelselmatig wordt toegepast.
- aan derden verschuldigde kosten die direct voor de subsidiabele activiteiten worden gemaakt, bijvoorbeeld door uitbesteding van een deel van de subsidiabele activiteit en kosten van voor de subsidiabele activiteit geleverde goederen en diensten;

De vóór indiening van de aanvraag gemaakte kosten komen niet voor subsidie in aanmerking.

Voor de toepassing van de hierboven genoemde punten geldt, dat winstopslagen bij transacties binnen een groep alleen in aanmerking zijn genomen voor zover het gebruikelijk is om die winstopslagen ook bij soortgelijke transacties buiten de groep in rekening te brengen.

2.4 BTW

U heeft mij opgegeven dat u niet BTW-plichtig bent. Het subsidiebedrag is inclusief alle eventuele belastingen waaronder de BTW. U dient mij de beschikking van de Belastingdienst met betrekking tot uw BTW-plicht over de gesubsidieerde activiteiten zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk [datum] / bij het verzoek om subsidievaststelling te overleggen. In het geval dat u deze beschikking niet kunt

overleggen óf uit de beschikking volgt dat u wel BTW-plichtig bent, zal de subsidie bij subsidievaststelling alsnog exclusief de belastingen waaronder BTW worden vastgesteld. Een teveel betaald subsidiebedrag zal worden teruggevorderd.

2.5 Subsidiabele kosten voor dit project

Op grond van uw projectplan en begroting raam ik de subsidiabele kosten voor dit project op:

Een bedrag van 1.200.000 euro voor de invulling van drie lectoren in het praktijkgericht onderzoek op het gebied van kernenergie, zoals verder gespecificeerd in uw aanvraag.

Het bedrag van ten hoogste 1.200.000 euro is tevens het totaalbedrag van de subsidie.

2.6 Verplichtingen

Aan de subsidie zijn de volgende verplichtingen verbonden:

1. U dient het project volledig uit te voeren overeenkomstig het bij de aanvraag ingediende plan en binnen de daarin voorziene tijdsduur. De subsidie is bedoeld voor activiteiten in het kader van onafhankelijk onderzoek en kennisverspreiding en mag niet worden aangewend voor economische activiteiten. Indien u naast de niet-economische activiteiten ook economische activiteiten verricht, dienen beide soorten activiteiten en de financiering ervan in haar boekhouding te worden onderscheiden zodat deze subsidie niet wordt aangewend voor eventuele economische activiteiten.
2. U dient mij onverwijld een schriftelijke melding te doen zodra aannemelijk is dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend niet, niet tijdig of niet geheel zullen worden verricht of dat niet, niet geheel of niet tijdig aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen zal worden voldaan.
3. U dient voor elke essentiële wijziging in de aard of de uitvoering van het plan mijn voorafgaande schriftelijke toestemming te vragen. Geen toestemming is vereist voor een wijziging van de in de subsidieverlening gespecificeerde kostenposten indien als gevolg van deze wijziging de omvang van een kostenpost niet meer dan 15% wijzigt. Aan mijn toestemming kan ik nadere verplichtingen verbinden.
4. U dient mij schriftelijk verslag uit te brengen over de voortgang van het project. In dit verslag dient duidelijk inzicht te worden gegeven in de voortgang van het project in vergelijking met de voorziene tijdsduur en kosten zoals opgenomen in het door u ingediende projectplan. Het eerste verslag brengt u uit over de periode van zes maanden na de datum van de beschikking; de volgende verslagen steeds over de daarop volgende periode van twaalf maanden. Alle verslagen dienen binnen twee maanden na afloop van de betrokken periode bij mij ingediend te zijn.
5. De inrichting van uw administratie dient zodanig te zijn dat deze aansluit bij de door u ingediende begroting en daaruit te allen tijden op eenvoudige en duidelijke wijze de rechtstreeks aan het project te rekenen kosten kunnen worden afgelezen. Ter zake van de loonkosten dient door

middel van een urenadministratie vastgestelde urenverantwoording aanwezig te zijn.

6. Bij gebruik van een integrale kostensystematiek: uiterlijk bij de aanvraag om subsidievaststelling dient een rapport van feitelijke bevindingen over de uitkomst van het onderzoek van een accountant betreffende de gehanteerde integrale kostensystematiek aanwezig te zijn (zie bijlage 2).
7. Op mijn verzoek dient u inlichtingen te verschaffen omtrent de voortgang of resultaten van het project. U bent verplicht om op mijn verzoek medewerking te verlenen aan een evaluatie van het beleid op grond waarvan deze subsidie is verstrekt. Deze verplichtingen gelden tot vijf jaar na de datum van de beschikking tot subsidievaststelling.
8. U doet mij onverwijld schriftelijke mededeling van de indiening bij de rechtbank van een verzoek tot het op u van toepassing verklaren van de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen, tot verlening van surseance van betaling aan u of tot faillietverklaring van u.
9. Uiterlijk binnen 13 weken na de in deze beschikking genoemde einddatum dient u bij mij schriftelijk een verzoek om subsidievaststelling in. Dit verzoek dient vergezeld te gaan van:
 - a. Een eindrapport waarin verloop en eindresultaten van het gesubsidieerde project zijn vastgelegd;
 - b. Een gespecificeerde opgave van alle rechtstreeks aan het project toe te rekenen werkelijk gemaakte kosten, opgesteld conform de door u ingediende begroting;
 - c. Een controleverklaring conform het in bijlage 1 van deze beschikking opgenomen controleprotocol.
 - d. Een beschikking van de Belastingdienst waaruit volgt dat u voor de gesubsidieerde activiteiten niet BTW-plichtig bent.
10. In het geval er activiteiten door een derde of derden worden uitgevoerd, dient opdrachtverlening aan deze derde(n) plaats te vinden op basis van transparante criteria en marktconforme tarieven.

2.7 Subsidievaststelling

De beschikking tot subsidievaststelling zal ik geven binnen 13 weken na ontvangst van uw aanvraag daartoe dan wel nadat de voor het indienen ervan geldende termijn genoemd in verplichting 8 is verstreken. Indien de beschikking niet binnen 13 weken kan worden gegeven zal ik u daarvan in kennis stellen en daarbij een redelijke termijn noemen waarbinnen de beschikking tegemoet gezien kan worden.

2.8 Voorschot

5.1.1.c

2.9 Advies

Om eventuele problemen met de accountantscontrole op uw financiële verantwoording te voorkomen adviseer ik u om uw accountant zo vroeg mogelijk te betrekken.

3. Correspondentie

Alle correspondentie met betrekking tot deze subsidie dient u, met vermelding van bovenstaand verplichtingnummer, te zenden naar:

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
t.a.v. Programmadirectie Kernenergie
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

De Minister voor Klimaat en Energie,
namens deze:

5.1.2.e



5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Tegen dit besluit kan degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Minister voor Klimaat en Energie, directie Wetgeving en Juridische Zaken, Postbus 20401, 2500 EK Den Haag. Dit besluit is verzonden op de in de aanhef van deze brief vermelde datum.

Bijlage 1

Controleprotocol beschikking tot (incidentele) subsidieverlening van de ministeries van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV)

1. Uitgangspunten

1.1. Doelstelling

Dit protocol heeft als doel het geven van aanwijzingen over de reikwijdte en de diepgang van de controle aan de accountant, belast met de controle van de door de subsidieontvanger bij het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) in te dienen financieel verslag opgenomen in de aanvraag om subsidievaststelling. Financiële afrekening door EZK of LNV vindt plaats op basis van het in de aanvraag tot subsidievaststelling opgenomen financieel verslag als bedoeld in [artikel 50 van het Kaderbesluit nationale EZK- en LNV-subsidies](#), voorzien van een controleverklaring van de accountant.

1.2. Definities

- *Accountant*: een registeraccountant of Accountant-Administratieconsulent als bedoeld in [artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek](#) aan wie de subsidieontvanger de opdracht heeft toegekend de aanvraag tot subsidievaststelling te controleren.
- *Subsidieontvanger*: een natuurlijke of rechtspersoon of diens gemachtigde aan wie namens EZK of LNV een subsidie is verstrekt.
- *Controleverklaring*: een schriftelijke verklaring van de accountant inhoudende een oordeel over de juistheid, de volledigheid en de financiële rechtmatigheid van een aanvraag tot subsidievaststelling.

1.3. Wet- en regelgeving

Voor de controle van het financieel verslag is de volgende wet- en regelgeving van toepassing:

- de voorwaarden en verplichtingen die in de (bijlagen bij) de beschikking tot subsidieverlening (of wijzigingen daarin) tot toetsingskader voor de accountant worden benoemd, voor zover dit de door hem te controleren financiële rechtmatigheid van het verslag betreft;
- indien de subsidieontvanger een aanbestedende dienst is volgens artikel 1.1 van de [Aanbestedingswet 2012](#): de Aanbestedingswet 2012, het [Aanbestedingsbesluit](#) en de [Gids Proportionaliteit](#).

Bij de uitvoering van de controle stelt de accountant vast dat:

a. in het financieel verslag:

1°. geen kosten als subsidiabel zijn opgenomen die niet voor subsidie in aanmerking komen op grond van het toetsingskader in de beschikking tot subsidieverlening;

2°. uitsluitend kosten als subsidiabel zijn opgenomen die zijn gemaakt binnen de subsidiabele periode en voor rekening komen van de subsidieontvanger;

- b. de subsidieontvanger opgave doet van alle opbrengsten, waaronder subsidies, waarmee het programma / de activiteit waarop de subsidie betrekking heeft, mede is gefinancierd;
- c. ingeval de subsidie strekt tot uitvoering van een project, kosten en opbrengsten aantoonbaar zijn gemaakt in het kader van de uitvoering van het projectplan en in overeenstemming met de bijbehorende projectbegroting waarop de beschikking tot subsidieverlening betrekking heeft.

2. Controleaanpak

2.1. Eisen voor de controleaanpak

De controle moet voldoen aan de controlestandaarden die onderdeel zijn van de nadere voorschriften Controle- en overige standaarden (NV COS), die door de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) zijn vastgesteld.

Voor de controle van aanbestedende diensten geldt dat bij aanbestedingen boven de Europese drempelbedragen voor de financiële rechtmatigheid van de in het financieel verslag opgenomen kosten de in dit protocol opgenomen goedkeuringstoleranties worden gehanteerd.

2.2. Materialiteit: goedkeuringstoleranties en gewenste zekerheid

Bij zijn oordeelsvorming over de naleving van de subsidievoorwaarden streeft de accountant naar een redelijke mate van zekerheid. Indien dit begrip voor het gebruik van statistische technieken gekwantificeerd moet worden, wordt een betrouwbaarheid van 95% gehanteerd.

Een controleverklaring met een goedkeurende strekking impliceert dat, gegeven eerder genoemde betrouwbaarheid, de som van de afwijking en de onzekerheid niet groter is dan twee procent van het totaalbedrag aan subsidiabele kosten dat in het financieel verslag wordt verantwoord. De hierna vermelde goedkeuringstoleranties zijn in dit kader van toepassing voor de bepaling van de strekking van de af te geven controleverklaring.

Materialiteitstabel	Controleverklaring		
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding/Afkeuring
Fouten in het financieel overzicht en onzekerheden in de controle	≤ 2 %	> 2 % en ≤ 4 %	> 4%

3. Verslaglegging

De accountant legt de uitkomsten van de controle vast in een controleverklaring. Hiervoor wordt de meest actuele NBA-voorbeeldtekst in de Handleiding Regelgeving Accountancy, deel 3, sectie II, hoofdstuk 10.3: 'Controleverklaring bij een subsidiedeclaratie in de (semi)publieke sector' als basis gehanteerd. In de verklaring dient te staan dat de accountant dit accountantsprotocol heeft gevolgd.

4. Reviewbeleid

De minister van EZK of LNV heeft als subsidieverstrekker te allen tijde de mogelijkheid een review uit te voeren of te laten uitvoeren bij de accountant belast met het onderzoek naar de informatie opgenomen in de aanvraag tot vaststelling teneinde na te gaan of het onderzoek met inachtneming van de relevante regelgeving van de NBA en dit accountantsprotocol is uitgevoerd. Deze reviews komen niet in de plaats van andere controles dan wel reviews uitgevoerd door de Algemene Rekenkamer.

De accountant belast met het onderzoek en verantwoordelijk voor het verstrekken van het accountantsproduct bij de aanvraag tot vaststelling stemt er mee in dat de onderzoeksdossiers ten behoeve van bovengenoemde reviews integraal aan de reviewers ter inzage worden gegeven. Voorts zal de accountant, schriftelijk dan wel mondeling, alle gevraagde gegevens verstrekken die in het kader van voornoemde reviews worden opgevraagd. In dit kader wordt verwezen naar de bepalingen in hoofdstuk 6, paragraaf 1, van de Comptabiliteitswet 2016.

Bijlage 2: Rapport van feitelijke bevindingen

Het rapport van feitelijke bevindingen bedoeld in de beschikking tot subsidieverlening wordt opgesteld in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 4400N "Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden". In het rapport van feitelijke bevindingen rapporteert de accountant over de hieronder genoemde aspecten en aandachtspunten van de Integrale kostensystematiek.

1. Beschrijving integrale kostensystematiek

Opzet systematiek

- 1.1 Welke kostendragers gebruikt de organisatie in de integrale kostensystematiek?
- 1.2 Hoe worden de indirecte kosten toegerekend aan de kostendragers?
- 1.3 Worden de jaarlijkse tarieven op basis van de integrale kostensystematiek voorcalculatorisch vastgesteld? *Als de subsidieontvanger jaarlijks vooraf de tarieven vaststelt, is aan het begin van het jaar duidelijk wat de tarieven van dat jaar zijn. Deze tarieven worden gehanteerd bij begroting en ook bij de vaststelling van projecten. Als de subsidieontvanger niet met voorcalculatorische tarieven werkt dan toelichten.*
- 1.4 Hoe worden de uitgangscijfers bepaald die voor de jaarlijkse berekening van de tarieven gebruikt worden?
- 1.5 Sinds wanneer wordt deze integrale kostensystematiek door de organisatie toegepast?
- 1.6 Is er een wijziging van de integrale kostensystematiek gepland en zo ja wanneer?

Over personeelskosten

- 1.7 Is het personeel ingedeeld in tariefgroepen? Zo ja, welke?
- 1.8 Hoe wordt het aantal direct productieve uren per voltijd werknemer berekend en wat is het aantal direct productieve uren per voltijd werknemer? Is dit aantal gelijk voor alle personen? Zo nee, licht toe.

Over machines en apparatuur

- 1.9 Zijn de kosten voor machines en apparatuur onderdeel van de integrale kostensystematiek? Zo ja, geldt dat voor alle machines en apparatuur of zijn er ook machines en apparaten die in projecten als aparte post worden begroot?

2. Basisvoorwaarden integrale kostensystematiek

- 2.1 De toerekeningssystematiek en -principes (verdeelsleutels en -mechanismen van indirecte kosten; normen voor percentages, etc.) worden in de hele organisatie stelselmatig toegepast.

- 2.2 Kosten worden op een bedrijfseconomische aanvaardbare en stelselmatige wijze aan kostendragers toegerekend. Deze toerekening is transparant en controleerbaar.
- 2.3 Specifieke indirecte kosten van bepaalde activiteiten worden niet toegerekend aan andere activiteiten. *Bijvoorbeeld: specifieke indirecte kosten van onderwijsactiviteiten worden niet toegerekend aan onderzoeksactiviteiten en specifieke indirecte kosten van de marketingafdeling worden niet toegerekend aan R&D activiteiten.*
- 2.4 Toerekenbare indirecte kosten worden evenredig omgeslagen over de activiteiten.
- 2.5 Directe kosten worden niet nogmaals meegenomen in de indirecte kosten.
- 2.6 In de systematiek zijn geen winstopslagen opgenomen¹
- 2.7 In de systematiek zijn geen toeslagen voor risico's opgenomen.

¹Winstopslagen bij transacties binnen een groep worden wel in aanmerking genomen, maar alleen voor zover het gebruikelijk is die winstopslagen ook bij soortgelijke transacties buiten de groep in rekening te brengen (art. 10 lid 5 Kaderbesluit nationale EZ subsidies).

3. Niet in de integrale kostensystematiek op te nemen kostencomponenten

- 3.1 Kosten van algemene research.¹
- 3.2 Kosten die al door de overheid of derden zijn of worden gefinancierd. *Bijvoorbeeld afschrijvingskosten van reeds gefinancierde gebouwen, installaties en apparatuur.*
- 3.3 Kosten die het gevolg zijn van buitensporige of roekeloze uitgaven.²
- 3.4 Kosten die door crediteuren in rekening worden gebracht bij te laat betalen.
- 3.5 Kosten van incurante voorraden.
- 3.6 Kosten van vaste activa als gevolg van leegstand buiten de normale bezetting.
- 3.7 Kosten van externe subsidie-adviseurs voor zover deze specifiek betrokken zijn bij de aanvraag van individuele projecten.
- 3.8 Voorzieningen en reserveringen voor verliezen en schulden³.
- 3.9 Alle indirecte belastingen, waaronder BTW, voor zover die kunnen worden teruggevorderd of verrekend.
- 3.10 Bemiddelingskosten, transactiekosten en provisies bij het afsluiten van leningen.

- 3.11 Bemiddelingskosten, transactiekosten en provisies bij het beleggen van geld.
- 3.12 Rentekosten, met uitzondering van rente voor gebouwen en technische installaties, mits toerekenbaar aan de subsidiabele activiteiten.
- 3.13 Rekenrente op met eigen vermogen gefinancierde activa⁴
- 3.14 Wisselkoersverliezen.

¹Onder algemene research valt basisonderzoek, waaronder het eerste geldstroom onderzoek van universiteiten. De directe kosten van algemene research mogen niet zonder meer deel uitmaken van de integrale kostensystematiek. De indirecte kosten die aan algemene research zijn verbonden kunnen wel deel uitmaken van de systematiek, mits deze kosten evenredig worden omgeslagen over alle activiteiten.

²Van *buitensporige uitgaven* is sprake als subsidie-ontvanger beduidend meer betaalt voor producten, diensten of personeel dan tegen de gangbare markttarieven, waardoor een vermijdbaar verlies wordt geleden of een vermijdbare hoge prijs wordt betaald. *Roekeloze uitgaven* betreft het onzorgvuldig omgaan met het selecteren van producten, diensten of personeel waardoor eveneens een vermijdbaar verlies wordt geleden of een vermijdbare hoge prijs wordt betaald.

³Deze uitsluiting betreft reserveringen en voorzieningen die niet rechtstreeks aan kosten voor normale bedrijfsuitoefening verbonden zijn. Overlopende activa en passiva zijn dus niet uitgesloten.

⁴Voor universiteiten geldt hier een uitzondering, voor zover activa van universiteiten beslag leggen op eigen vermogen en voor zover die activa toerekenbaar zijn aan de subsidiabele activiteiten. Als rekenrente moet dan de 10-jaars rente van de Bank Nederlandse Gemeenten per primo van een betreffend jaar gehanteerd worden.



Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Faculteit Technische Natuurwetenschappen
Technische Universiteit Delft
T.a.v. 5.1.2.e 5.1.2.e
Lorentzweg 1
2628 CJ DELFT

Datum 14 DEC. 2022

Betreft

Subsidie Leerstoel stralingsdosimetrie en Biofysica, twee promovendi en
investering in labapparatuur. verplichtingnummer: 1300033255

Geachte 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e

1. Aanvraag

Op 4 november 2022 ontving ik uw brief van 3 november 2022, kenmerk 22.2181/PH/ds (RID-777-uit), waarin u namens de Technische Universiteit Delft (TU Delft) subsidie aanvraagt voor het versterken van de kennisinfrastructuur in Nederland, door het realiseren van een leerstoel stralingsbescherming, het opleiden van twee promovendi en de aanschaf van nieuwe lab-apparatuur voor leerdoeleinden. U heeft daarbij een projectplan en begroting aan mij overgelegd.

1.1 Beoordeling van uw aanvraag

De activiteiten zoals beschreven in uw aanvraag passen binnen het kader van het versterken van de nucleaire kennisbasis en kennisinfrastructuur in Nederland. De kern van dit beleid is om op het terrein van nucleaire wetenschap het bestaan van adequate kennis, gekwalificeerd personeel en voldoende apparatuur voor onderzoek en onderwijs te waarborgen. Het opleiden van academici op de gebieden van stralingsbescherming en reactorfysica, met de bijbehorende investeringen in labapparatuur, vallen hier onder. Aanvullend hierop levert u inhoudelijke expertise voor de stralingsopleidingen van de TU Delft en zorgt u ervoor dat deze opleidingen in stand worden gehouden.

1.2 Europeesrechtelijke aspecten

Op grond van artikel 7 van de Kaderwet EZK en LNV-subsidies verleen ik geen subsidie als dit naar mijn oordeel leidt tot het verlenen van ongeoorloofde staatssteun in de zin van artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: VWEU).

Op basis van uw aanvraag zie ik geen aanleiding om tot het oordeel te komen dat de verstrekking van subsidie staatssteun betreft.

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Programmadirectie Kernenergie

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door

5.1.2.e

T 5.1.2.e

5.1.2.e <@minezk.nl

Ons kenmerk

DGKE-PK / 22548550

Uw kenmerk

22.2181/PH/ds (RID-777-uit)

Bijlage(n)

2

2. Besluit

In het kader van mijn beleid gericht op versterken van de nucleaire kennisbasis en kennisinfrastructuur verleen ik u hierbij, op grond van artikel 2, eerste lid, onderdeel a en b, van de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies, subsidie voor de uitvoering van de bij uw aanvraag gevoegde plannen.

2.1 Periode

De activiteiten dienen te worden uitgevoerd in de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2028.

2.2 Subsidiebedrag

Het subsidiebedrag zal 100% van de volgende subsidiabele kosten bedragen, met dien verstande dat, indien ter zake van de subsidiabele kosten of een deel daarvan reeds uit anderen hoofde vanwege een bestuursorgaan of de Europese Commissie subsidie is verstrekt, slechts een zodanig bedrag aan subsidie wordt verstrekt, dat het totale bedrag aan subsidies niet meer bedraagt dan 100% van de subsidiabele kosten.

Dit bedrag is inclusief alle eventuele belastingen waaronder de BTW.

De subsidie wordt ten hoogste vastgesteld op € 2.410.000 exclusief BTW. gelet op de gegevens opgenomen in uw aanvraag en is berekend volgens de bij uw aanvraag gevoegde begroting.

2.3 Subsidiabele kosten

De volgende, rechtstreeks aan het project toe te rekenen kosten, daadwerkelijk gemaakt in de voornoemde periode en die betaald zijn vóór 1 april 2029 worden door mij subsidiabel geacht:

- interne kosten op basis van een integrale kostensystematiek, waarbij gebruik wordt gemaakt van een tarief per eenheid van een kostendrager waarin de directe en indirecte kosten per kostendrager zijn verwerkt (kostendragers zijn bijvoorbeeld personeel-/arbeidsuren, apparaat/machine-uren, output van apparaten en machines en verbruikte materialen) en die is gebaseerd op bedrijfseconomische en maatschappelijk aanvaardbare grondslagen en stelselmatig wordt toegepast.
- aan derden verschuldigde kosten die direct voor de subsidiabele activiteiten worden gemaakt, bijvoorbeeld door uitbesteding van een deel van de subsidiabele activiteit en kosten van voor de subsidiabele activiteit geleverde goederen en diensten;

De vóór indiening van de aanvraag gemaakte kosten komen niet voor subsidie in aanmerking.

Voor de toepassing van de hierboven genoemde punten geldt, dat winstopslagen bij transacties binnen een groep alleen in aanmerking zijn genomen voor zover

het gebruikelijk is om die winstopslagen ook bij soortgelijke transacties buiten de groep in rekening te brengen.

2.4 BTW

U heeft mij opgegeven dat u BTW-plichtig bent. Aangezien u de BTW met de fiscus kunt verrekenen, is het subsidiebedrag exclusief alle belastingen waaronder de BTW.

2.5 Subsidiabele kosten voor dit project

Op grond van uw projectplan en begroting raam ik de subsidiabele kosten voor dit project op:

Een bedrag van 5.12b voor het installeren van een leerstoel Stralings Dosimetrie & Biofysica en de bekostiging voor de eerste vijf jaar. Na deze periode zal de positie voor tenminste een gelijke periode en gelijk bedrag worden gecontinueerd vanuit de lumpsum bijdrage van OCW aan TU Delft.

Een bedrag van 5.12b voor de invulling van twee promotieplaatsen, één gerelateerd aan de leerstoel in Stralings Dosimetrie & Biofysica en één gericht op nucleaire technologie.

Een bedrag van 5.12b voor investeringen in lab-apparatuur voor nucleair wetenschappelijk onderzoek en nucleaire innovatie.

Het totaalbedrag van deze subsidie wordt vastgesteld op ten hoogste 2.410.000 euro

2.6 Verplichtingen

Aan de subsidie zijn de volgende verplichtingen verbonden:

1. U dient het project volledig uit te voeren overeenkomstig het bij de aanvraag ingediende plan en binnen de daarin voorziene tijdsduur. De subsidie is bedoeld voor activiteiten in het kader van onafhankelijk onderzoek en kennisverspreiding en mag niet worden aangewend voor economische activiteiten. Indien u naast de niet-economische activiteiten ook economische activiteiten verricht, dienen beide soorten activiteiten en de financiering ervan in haar boekhouding te worden onderscheiden zodat deze subsidie niet wordt aangewend voor eventuele economische activiteiten.
2. U dient mij onverwijld een schriftelijke melding te doen zodra aannemelijk is dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend niet, niet tijdig of niet geheel zullen worden verricht of dat niet, niet geheel of niet tijdig aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen zal worden voldaan.
3. U dient voor elke essentiële wijziging in de aard of de uitvoering van het plan mijn voorafgaande schriftelijke toestemming te vragen. Geen toestemming is vereist voor een wijziging van de in de subsidieverlening gespecificeerde kostenposten indien als gevolg van deze wijziging de omvang van een kostenpost niet meer dan 15% wijzigt. Aan mijn toestemming kan ik nadere verplichtingen verbinden.

4. U dient mij schriftelijk verslag uit te brengen over de voortgang van het project. In dit verslag dient duidelijk inzicht te worden gegeven in de voortgang van het project in vergelijking met de voorziene tijdsduur en kosten zoals opgenomen in het door u ingediende projectplan. Het eerste verslag brengt u uit over de periode van zes maanden na de datum van de beschikking; de volgende verslagen steeds over de daarop volgende periode van twaalf maanden. Alle verslagen dienen binnen twee maanden na afloop van de betrokken periode bij mij ingediend te zijn.
5. De inrichting van uw administratie dient zodanig te zijn dat deze aansluit bij de door u ingediende begroting en daaruit te allen tijden op eenvoudige en duidelijke wijze de rechtstreeks aan het project te rekenen kosten kunnen worden afgelezen. Ter zake van de loonkosten dient door middel van een urenadministratie vastgestelde urenverantwoording aanwezig te zijn.
6. Bij gebruik van een integrale kostensystematiek: uiterlijk bij de aanvraag om subsidievaststelling dient een rapport van feitelijke bevindingen over de uitkomst van het onderzoek van een accountant betreffende de gehanteerde integrale kostensystematiek aanwezig te zijn (zie bijlage 2).
7. Op mijn verzoek dient u inlichtingen te verschaffen omtrent de voortgang of resultaten van het project. U bent verplicht om op mijn verzoek medewerking te verlenen aan een evaluatie van het beleid op grond waarvan deze subsidie is verstrekt. Deze verplichtingen gelden tot vijf jaar na de datum van de beschikking tot subsidievaststelling.
8. U doet mij onverwijld schriftelijke mededeling van de indiening bij de rechtbank van een verzoek tot het op u van toepassing verklaren van de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen, tot verlening van surseance van betaling aan u of tot faillietverklaring van u.
9. Uiterlijk binnen 13 weken na de in deze beschikking genoemde einddatum dient u bij mij schriftelijk een verzoek om subsidievaststelling in. Dit verzoek dient vergezeld te gaan van:
 - a. Een eindrapport waarin verloop en eindresultaten van het gesubsidieerde project zijn vastgelegd;
 - b. Een gespecificeerde opgave van alle rechtstreeks aan het project toe te rekenen werkelijk gemaakte kosten, opgesteld conform de door u ingediende begroting;
 - c. Een controleverklaring conform het in bijlage 1 van deze beschikking opgenomen controleprotocol.
10. In het geval er activiteiten door een derde of derden worden uitgevoerd, dient opdrachtverlening aan deze derde(n) plaats te vinden op basis van transparante criteria en marktconforme tarieven.
11. Indien u naast de niet-economische activiteiten ook economische activiteiten verricht, dienen beide soorten activiteiten en de financiering ervan in uw boekhouding te worden onderscheiden.

2.7 Subsidievaststelling

De beschikking tot subsidievaststelling zal ik geven binnen 13 weken na ontvangst van uw aanvraag daartoe dan wel nadat de voor het indienen ervan geldende termijn genoemd in verplichting 9 is verstreken. Indien de beschikking niet binnen 13 weken kan worden gegeven zal ik u daarvan in kennis stellen en daarbij een

redelijke termijn noemen waarbinnen de beschikking tegemoet gezien kan worden.

2.8 Voorschot

5.1.1.c

5.1.1.c

2.9 Advies

Om eventuele problemen met de accountantscontrole op uw financiële verantwoording te voorkomen adviseer ik u om uw accountant zo vroeg mogelijk te betrekken.

3. Correspondentie

Alle correspondentie met betrekking tot deze subsidie dient u, met vermelding van bovenstaand verplichtingnummer 1300033255, te zenden naar:

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
t.a.v. Programmadirectie Kernenergie
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

De Minister voor Klimaat en Energie,
namens deze:

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Tegen dit besluit kan degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Minister voor Klimaat en Energie, directie Wetgeving en Juridische Zaken, Postbus 20401, 2500 EK Den Haag. Dit besluit is verzonden op de in de aanhef van deze brief vermelde datum.

Bijlage 1

Controleprotocol beschikking tot (incidentele) subsidieverlening van de ministeries van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV)

1. Uitgangspunten

1.1. Doelstelling

Dit protocol heeft als doel het geven van aanwijzingen over de reikwijdte en de diepgang van de controle aan de accountant, belast met de controle van de door de subsidieontvanger bij het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) in te dienen financieel verslag opgenomen in de aanvraag om subsidievaststelling. Financiële afrekening door EZK of LNV vindt plaats op basis van het in de aanvraag tot subsidievaststelling opgenomen financieel verslag als bedoeld in artikel 50 van het Kaderbesluit nationale EZK- en LNV-subsidies, voorzien van een controleverklaring van de accountant.

1.2. Definities

- *Accountant*: een registeraccountant of Accountant-Administratieconsulent als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek aan wie de subsidieontvanger de opdracht heeft toegekend de aanvraag tot subsidievaststelling te controleren.
- *Subsidieontvanger*: een natuurlijke of rechtspersoon of diens gemachtigde aan wie namens EZK of LNV een subsidie is verstrekt.
- *Controleverklaring*: een schriftelijke verklaring van de accountant inhoudende een oordeel over de juistheid, de volledigheid en de financiële rechtmatigheid van een aanvraag tot subsidievaststelling.

1.3. Wet- en regelgeving

Voor de controle van het financieel verslag is de volgende wet- en regelgeving van toepassing:

- de voorwaarden en verplichtingen die in de (bijlagen bij) de beschikking tot subsidieverlening (of wijzigingen daarin) tot toetsingskader voor de accountant worden benoemd, voor zover dit de door hem te controleren financiële rechtmatigheid van het verslag betreft;
- indien de subsidieontvanger een aanbestedende dienst is volgens artikel 1.1 van de Aanbestedingswet 2012: de Aanbestedingswet 2012, het Aanbestedingsbesluit en de Gids Proportionaliteit.

Bij de uitvoering van de controle stelt de accountant vast dat:

a. in het financieel verslag:

- 1°. geen kosten als subsidiabel zijn opgenomen die niet voor subsidie in aanmerking komen op grond van het toetsingskader in de beschikking tot subsidieverlening;
- 2°. uitsluitend kosten als subsidiabel zijn opgenomen die zijn gemaakt binnen de subsidiabele periode en voor rekening komen van de subsidieontvanger;

- b. de subsidieontvanger opgave doet van alle opbrengsten, waaronder subsidies, waarmee het programma / de activiteit waarop de subsidie betrekking heeft, mede is gefinancierd;
- c. ingeval de subsidie strekt tot uitvoering van een project, kosten en opbrengsten aantoonbaar zijn gemaakt in het kader van de uitvoering van het projectplan en in overeenstemming met de bijbehorende projectbegroting waarop de beschikking tot subsidieverlening betrekking heeft.

2. Controleaanpak

2.1. Eisen voor de controleaanpak

De controle moet voldoen aan de controlestandaarden die onderdeel zijn van de nadere voorschriften Controle- en overige standaarden (NV COS), die door de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) zijn vastgesteld.

Voor de controle van aanbestedende diensten geldt dat bij aanbestedingen boven de Europese drempelbedragen voor de financiële rechtmatigheid van de in het financieel verslag opgenomen kosten de in dit protocol opgenomen goedkeuringstoleranties worden gehanteerd.

2.2. Materialiteit: goedkeuringstoleranties en gewenste zekerheid

Bij zijn oordeelsvorming over de naleving van de subsidievoorwaarden streeft de accountant naar een redelijke mate van zekerheid. Indien dit begrip voor het gebruik van statistische technieken gekwantificeerd moet worden, wordt een betrouwbaarheid van 95% gehanteerd.

Een controleverklaring met een goedkeurende strekking impliceert dat, gegeven eerder genoemde betrouwbaarheid, de som van de afwijking en de onzekerheid niet groter is dan twee procent van het totaalbedrag aan subsidiabele kosten dat in het financieel verslag wordt verantwoord. De hierna vermelde goedkeuringstoleranties zijn in dit kader van toepassing voor de bepaling van de strekking van de af te geven controleverklaring.

Materialiteitstabel	Controleverklaring		
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding/Afkeuring
Fouten in het financieel overzicht en onzekerheden in de controle	≤ 2 %	> 2 % en ≤ 4 %	> 4%

3. Verslaglegging

De accountant legt de uitkomsten van de controle vast in een controleverklaring. Hiervoor wordt de meest actuele NBA-voorbeeldtekst in de Handleiding Regelgeving Accountancy, deel 3, sectie II, hoofdstuk 10.3: 'Controleverklaring bij een subsidiedeclaratie in de (semi)publieke sector' als basis gehanteerd. In de verklaring dient te staan dat de accountant dit accountantsprotocol heeft gevolgd.

4. Reviewbeleid

De minister van EZK of LNV heeft als subsidieverstrekker te allen tijde de mogelijkheid een review uit te voeren of te laten uitvoeren bij de accountant belast met het onderzoek naar de informatie opgenomen in de aanvraag tot vaststelling teneinde na te gaan of het onderzoek met inachtneming van de relevante regelgeving van de NBA en dit accountantsprotocol is uitgevoerd. Deze reviews komen niet in de plaats van andere controles dan wel reviews uitgevoerd door de Algemene Rekenkamer.

De accountant belast met het onderzoek en verantwoordelijk voor het verstrekken van het accountantsproduct bij de aanvraag tot vaststelling stemt er mee in dat de onderzoeksdossiers ten behoeve van bovengenoemde reviews integraal aan de reviewers ter inzage worden gegeven. Voorts zal de accountant, schriftelijk dan wel mondeling, alle gevraagde gegevens verstrekken die in het kader van voornoemde reviews worden opgevraagd. In dit kader wordt verwezen naar de bepalingen in hoofdstuk 6, paragraaf 1, van de Comptabiliteitswet 2016.

Bijlage 2: Rapport van feitelijke bevindingen

Het rapport van feitelijke bevindingen bedoeld in de beschikking tot subsidieverlening wordt opgesteld in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 4400N "Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden". In het rapport van feitelijke bevindingen rapporteert de accountant over de hieronder genoemde aspecten en aandachtspunten van de integrale kostensystematiek.

1. Beschrijving integrale kostensystematiek

Opzet systematiek

- 1.1 Welke kostendragers gebruikt de organisatie in de integrale kostensystematiek?
- 1.2 Hoe worden de indirecte kosten toegerekend aan de kostendragers?
- 1.3 Worden de jaarlijkse tarieven op basis van de integrale kostensystematiek voorcalculatorisch vastgesteld? *Als de subsidieontvanger jaarlijks vooraf de tarieven vaststelt, is aan het begin van het jaar duidelijk wat de tarieven van dat jaar zijn. Deze tarieven worden gehanteerd bij begroting en ook bij de vaststelling van projecten. Als de subsidieontvanger niet met voorcalculatorische tarieven werkt dan toelichten.*
- 1.4 Hoe worden de uitgangscijfers bepaald die voor de jaarlijkse berekening van de tarieven gebruikt worden?
- 1.5 Sinds wanneer wordt deze integrale kostensystematiek door de organisatie toegepast?
- 1.6 Is er een wijziging van de integrale kostensystematiek gepland en zo ja wanneer?

Over personeelskosten

- 1.7 Is het personeel ingedeeld in tariefgroepen? Zo ja, welke?
- 1.8 Hoe wordt het aantal direct productieve uren per voltijd werknemer berekend en wat is het aantal direct productieve uren per voltijd werknemer? Is dit aantal gelijk voor alle personen? Zo nee, licht toe.

Over machines en apparatuur

- 1.9 Zijn de kosten voor machines en apparatuur onderdeel van de integrale kostensystematiek? Zo ja, geldt dat voor alle machines en apparatuur of zijn er ook machines en apparaten die in projecten als aparte post worden begroot?

2. Basisvoorwaarden integrale kostensystematiek

- 2.1 De toerekeningssystematiek en -principes (verdeelsleutels en -mechanismen van indirecte kosten; normen voor percentages, etc.) worden in de hele organisatie stelselmatig toegepast.

- 2.2 Kosten worden op een bedrijfseconomische aanvaardbare en stelselmatige wijze aan kostendragers toegerekend. Deze toerekening is transparant en controleerbaar.
- 2.3 Specifieke indirecte kosten van bepaalde activiteiten worden niet toegerekend aan andere activiteiten. *Bijvoorbeeld: specifieke indirecte kosten van onderwijsactiviteiten worden niet toegerekend aan onderzoeksactiviteiten en specifieke indirecte kosten van de marketingafdeling worden niet toegerekend aan R&D activiteiten.*
- 2.4 Toerekenbare indirecte kosten worden evenredig omgeslagen over de activiteiten.
- 2.5 Directe kosten worden niet nogmaals meegenomen in de indirecte kosten.
- 2.6 In de systematiek zijn geen winstopslagen opgenomen¹
- 2.7 In de systematiek zijn geen toeslagen voor risico's opgenomen.

¹Winstopslagen bij transacties binnen een groep worden wel in aanmerking genomen, maar alleen voor zover het gebruikelijk is die winstopslagen ook bij soortgelijke transacties buiten de groep in rekening te brengen (art. 10 lid 5 Kaderbesluit nationale EZ subsidies).

- 3. Niet in de integrale kostensystematiek op te nemen kostencomponenten
 - 3.1 Kosten van algemene research.¹
 - 3.2 Kosten die al door de overheid of derden zijn of worden gefinancierd. *Bijvoorbeeld afschrijvingskosten van reeds gefinancierde gebouwen, installaties en apparatuur.*
 - 3.3 Kosten die het gevolg zijn van buitensporige of roekeloze uitgaven.²
 - 3.4 Kosten die door crediteuren in rekening worden gebracht bij te laat betalen.
 - 3.5 Kosten van incurante voorraden.
 - 3.6 Kosten van vaste activa als gevolg van leegstand buiten de normale bezetting.
 - 3.7 Kosten van externe subsidie-adviseurs voor zover deze specifiek betrokken zijn bij de aanvraag van individuele projecten.
 - 3.8 Voorzieningen en reserveringen voor verliezen en schulden³.
 - 3.9 Alle indirecte belastingen, waaronder BTW, voor zover die kunnen worden teruggevorderd of verrekend.
 - 3.10 Bemiddelingskosten, transactiekosten en provisies bij het afsluiten van leningen.

- 3.11 Bemiddelingskosten, transactiekosten en provisies bij het beleggen van geld.
- 3.12 Rentekosten, met uitzondering van rente voor gebouwen en technische installaties, mits toerekenbaar aan de subsidiabele activiteiten.
- 3.13 Rekenrente op met eigen vermogen gefinancierde activa⁴
- 3.14 Wisselkoersverliezen.

¹Onder algemene research valt basisonderzoek, waaronder het eerste geldstroom onderzoek van universiteiten. De directe kosten van algemene research mogen niet zonder meer deel uitmaken van de integrale kostensystematiek. De indirecte kosten die aan algemene research zijn verbonden kunnen wel deel uitmaken van de systematiek, mits deze kosten evenredig worden omgeslagen over alle activiteiten.

²Van *buitensporige uitgaven* is sprake als subsidie-ontvanger beduidend meer betaalt voor producten, diensten of personeel dan tegen de gangbare markttarieven, waardoor een vermijdbaar verlies wordt geleden of een vermijdbare hoge prijs wordt betaald. *Roekeloze uitgaven* betreft het onzorgvuldig omgaan met het selecteren van producten, diensten of personeel waardoor eveneens een vermijdbaar verlies wordt geleden of een vermijdbare hoge prijs wordt betaald.

³Deze uitsluiting betreft reserveringen en voorzieningen die niet rechtstreeks aan kosten voor normale bedrijfsuitoefening verbonden zijn. Overlopende activa en passiva zijn dus niet uitgesloten.

⁴Voor universiteiten geldt hier een uitzondering, voor zover activa van universiteiten beslag leggen op eigen vermogen en voor zover die activa toerekenbaar zijn aan de subsidiabele activiteiten. Als rekenrente moet dan de 10-jaars rente van de Bank Nederlandse Gemeenten per primo van een betreffend jaar gehanteerd worden.



Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

N.V. Elektriciteits-Produktiemaatschappij Zuid-Nederland
t.a.v. 5.1.2.e
Postbus 130
4380 AC VLISSINGEN

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**
Programmadirectie Kernenergie

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door
5.1.2.d.2.e

T 5.1.2.e
5.1.2.e @minezk.nl

Ons kenmerk
DGKE-PK / 22549492

Uw kenmerk
E&O/APJ/GCJ/2200045

Bijlage(n)
2

Datum 21 DEC. 2022
Betreft EZK-subsidiebeschikking aan EPZ voor een haalbaarheidsstudie naar de mogelijke realisatie van een publiekscentrum voor kernenergie, verplichtingnummer: 1300033278

Geachte 5.1.2.e

1. Aanvraag

Op 14 november 2022 ontving ik uw brief van 8 november 2022, kenmerk E&O/APJ/GCJ/2200045, waarin u namens Elektriciteits Produktiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ) subsidie aanvraagt voor onderzoek naar de vormgeving van een publiekscentrum over kernenergie. U heeft daarbij een projectplan en begroting aan mij overgelegd.

1.1 Beoordeling van uw aanvraag

Het project zoals beschreven in uw aanvraag past binnen het kader van het versterken en verbreden van de nucleaire kennisbasis en kennisinfrastructuur in Nederland. De kern van dit beleid is het zorgen voor een betere bewustwording en het beter inlichten van omwonende en geïnteresseerden in kernenergie.

1.2 Europeesrechtelijke aspecten

Op grond van artikel 7 van de Kaderwet EZK en LNV-subsidies verleen ik geen subsidie als dit naar mijn oordeel leidt tot het verlenen van ongeoorloofde staatssteun in de zin van artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: VWEU).

Op basis van uw aanvraag kom ik tot het oordeel dat de subsidie verstrekt kan worden op grond van verordening (EU) nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun (Pb EU 2013, L 352/1).

In deze verordening is een drempel vastgesteld, waaronder steunmaatregelen geacht worden niet aan alle criteria van artikel 107 VWEU te voldoen, en derhalve niet onder de aanmeldingsprocedure van artikel 108 VWEU vallen. Subsidie die deze drempel niet overschrijdt kan in principe worden verleend. Er moet dan wel

aan de voorwaarden uit deze verordening worden voldaan. De Europese Commissie ziet erop toe dat deze staatssteunregels worden nageleefd en de voorwaarden in acht worden genomen.

Eén van de voorwaarden is dat het totale bedrag van de-minimissteun dat is verleend aan één onderneming niet hoger mag zijn dan € 200.000,- over een periode van drie belastingjaren. Dit plafond is van toepassing ongeacht de vorm van de steun en ongeacht het daarmee beoogde doel. De vereiste de-minimisverklaring heeft u aan mij overgelegd.

2. Besluit

In het kader van mijn beleid gericht op versterken van de nucleaire kennisbasis en kennisinfrastructuur verleen ik u hierbij, op grond van artikel 2, eerste lid, onderdeel a en b, van de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies, subsidie voor de uitvoering van een studie naar de mogelijke realisatie van een publiekscentrum voor kernenergie, waarvoor u subsidie hebt aangevraagd.

2.1 Periode

Het project dient te worden uitgevoerd in de periode van 1 december 2022 tot 31 december 2023.

2.2 Subsidiebedrag

Het subsidiebedrag zal 100% van de volgende subsidiabele kosten bedragen, met dien verstande dat, indien ter zake van de subsidiabele kosten of een deel daarvan reeds uit anderen hoofde vanwege een bestuursorgaan of de Europese Commissie subsidie is verstrekt, slechts een zodanig bedrag aan subsidie wordt verstrekt, dat het totale bedrag aan subsidies niet meer bedraagt dan 100% van de subsidiabele kosten.

Dit bedrag is inclusief alle eventuele belastingen waaronder de BTW.

De subsidie wordt ten hoogste vastgesteld op € 140.000 exclusief BTW. gelet op de gegevens opgenomen in uw aanvraag en is berekend volgens de bij uw aanvraag gevoegde begroting.

2.3 Subsidiabele kosten

De volgende, rechtstreeks aan het project toe te rekenen kosten, daadwerkelijk gemaakt in de voornoemde periode en die betaald zijn vóór 1 april 2024 worden door mij subsidiabel geacht:

- interne kosten op basis van een integrale kostensystematiek, waarbij gebruik wordt gemaakt van een tarief per eenheid van een kostendrager waarin de directe en indirecte kosten per kostendrager zijn verwerkt (kostendragers zijn bijvoorbeeld personeel-/arbeidsuren, apparaat/machine-uren, output van apparaten en machines en verbruikte materialen) en die is gebaseerd op bedrijfseconomische en maatschappelijk aanvaardbare grondslagen en stelselmatig wordt toegepast.

- aan derden verschuldigde kosten die direct voor de subsidiabele activiteiten worden gemaakt, bijvoorbeeld door uitbesteding van een deel van de subsidiabele activiteit en kosten van voor de subsidiabele activiteit geleverde goederen en diensten;

De vóór indiening van de aanvraag gemaakte kosten komen niet voor subsidie in aanmerking.

Voor de toepassing van de hierboven genoemde punten geldt, dat winstopslagen bij transacties binnen een groep alleen in aanmerking zijn genomen voor zover het gebruikelijk is om die winstopslagen ook bij soortgelijke transacties buiten de groep in rekening te brengen.

2.4 BTW

U heeft mij opgegeven dat u BTW-plichtig bent. Aangezien u de BTW met de fiscus kunt verrekenen, is het subsidiebedrag exclusief alle belastingen waaronder de BTW.

2.5 Subsidiabele kosten voor dit project

Op grond van uw projectplan en begroting raam ik de subsidiabele kosten voor dit project op:

Een bedrag van 140.000 euro voor het maken van een haalbaarheidsstudie voor een mogelijke realisatie van een publiekscentrum voor kernenergie

2.6 Verplichtingen

Aan de subsidie zijn de volgende verplichtingen verbonden:

1. U dient het project volledig uit te voeren overeenkomstig het bij de aanvraag ingediende plan en binnen de daarin voorziene tijdsduur.
2. U dient mij onverwijld een schriftelijke melding te doen zodra aannemelijk is dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend niet, niet tijdig of niet geheel zullen worden verricht of dat niet, niet geheel of niet tijdig aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen zal worden voldaan.
3. U dient voor elke essentiële wijziging in de aard of de uitvoering van het plan mijn voorafgaande schriftelijke toestemming te vragen. Geen toestemming is vereist voor een wijziging van de in de subsidieverlening gespecificeerde kostenposten indien als gevolg van deze wijziging de omvang van een kostenpost niet meer dan 15% wijzigt. Aan mijn toestemming kan ik nadere verplichtingen verbinden.
4. U dient mij schriftelijk verslag uit te brengen over de voortgang van het project. In dit verslag dient duidelijk inzicht te worden gegeven in de voortgang van het project in vergelijking met de voorziene tijdsduur en kosten zoals opgenomen in het door u ingediende projectplan. Het eerste verslag brengt u uit over de periode van zes maanden na de datum van de beschikking; de volgende verslagen steeds over de daarop volgende periode van twaalf maanden. Alle verslagen dienen binnen twee maanden na afloop van de betrokken periode bij mij ingediend te zijn.
5. De inrichting van uw administratie dient zodanig te zijn dat deze aansluit bij de door u ingediende begroting en daaruit te allen tijden op

eenvoudige en duidelijke wijze de rechtstreeks aan het project te rekenen kosten kunnen worden afgelezen. Ter zake van de loonkosten dient door middel van een urenadministratie vastgestelde urenverantwoording aanwezig te zijn.

6. Bij gebruik van een integrale kostensystematiek: uiterlijk bij de aanvraag om subsidievaststelling dient een rapport van feitelijke bevindingen over de uitkomst van het onderzoek van een accountant betreffende de gehanteerde integrale kostensystematiek aanwezig te zijn (zie bijlage 2).
7. Op mijn verzoek dient u inlichtingen te verschaffen omtrent de voortgang of resultaten van het project. U bent verplicht om op mijn verzoek medewerking te verlenen aan een evaluatie van het beleid op grond waarvan deze subsidie is verstrekt. Deze verplichtingen gelden tot vijf jaar na de datum van de beschikking tot subsidievaststelling.
8. U doet mij onverwijld schriftelijke mededeling van de indiening bij de rechtbank van een verzoek tot het op u van toepassing verklaren van de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen, tot verlening van surseance van betaling aan u of tot faillietverklaring van u.
9. Uiterlijk binnen 13 weken na de in deze beschikking genoemde einddatum dient u bij mij schriftelijk een verzoek om subsidievaststelling in. Dit verzoek dient vergezeld te gaan van:
 - a. Een eindrapport waarin verloop en eindresultaten van het gesubsidieerde project zijn vastgelegd;
 - b. Een gespecificeerde opgave van alle rechtstreeks aan het project toe te rekenen werkelijk gemaakte kosten, opgesteld conform de door u ingediende begroting;
 - c. Een controleverklaring conform het in bijlage 1 van deze beschikking opgenomen controleprotocol.
10. In het geval er activiteiten door een derde of derden worden uitgevoerd, dient opdrachtverlening aan deze derde(n) plaats te vinden op basis van transparante criteria en marktconforme tarieven.

2.7 Subsidievaststelling

De beschikking tot subsidievaststelling zal ik geven binnen 13 weken na ontvangst van uw aanvraag daartoe dan wel nadat de voor het indienen ervan geldende termijn genoemd in verplichting 8 is verstreken. Indien de beschikking niet binnen 13 weken kan worden gegeven zal ik u daarvan in kennis stellen en daarbij een redelijke termijn noemen waarbinnen de beschikking tegemoet gezien kan worden.

2.8 Voorschot

5.1.1.c

5.1.1.c

2.9 Advies

Om eventuele problemen met de accountantscontrole op uw financiële verantwoording te voorkomen adviseer ik u om uw accountant zo vroeg mogelijk te betrekken.

3. Correspondentie

Alle correspondentie met betrekking tot deze subsidie dient u, met vermelding van bovenstaand verplichtingnummer, te zenden naar:

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
t.a.v. programmadirectie kernenergie
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

De Minister voor Klimaat en Energie,
namens deze:

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Tegen dit besluit kan degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Minister voor Klimaat en Energie, directie Wetgeving en Juridische Zaken, Postbus 20401, 2500 EK Den Haag. Dit besluit is verzonden op de in de aanhef van deze brief vermelde datum.

Bijlage 1

Controleprotocol beschikking tot (incidentele) subsidieverlening van de ministeries van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV)

1. Uitgangspunten

1.1. Doelstelling

Dit protocol heeft als doel het geven van aanwijzingen over de reikwijdte en de diepgang van de controle aan de accountant, belast met de controle van de door de subsidieontvanger bij het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselveiligheid (LNV) in te dienen financieel verslag opgenomen in de aanvraag om subsidievaststelling. Financiële afrekening door EZK of LNV vindt plaats op basis van het in de aanvraag tot subsidievaststelling opgenomen financieel verslag als bedoeld in artikel 50 van het Kaderbesluit nationale EZK- en LNV-subsidies, voorzien van een controleverklaring van de accountant.

1.2. Definities

- *Accountant*: een registeraccountant of Accountant-Administratieconsulent als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek aan wie de subsidieontvanger de opdracht heeft toegekend de aanvraag tot subsidievaststelling te controleren.
- *Subsidieontvanger*: een natuurlijke of rechtspersoon of diens gemachtigde aan wie namens EZK of LNV een subsidie is verstrekt.
- *Controleverklaring*: een schriftelijke verklaring van de accountant inhoudende een oordeel over de juistheid, de volledigheid en de financiële rechtmatigheid van een aanvraag tot subsidievaststelling.

1.3. Wet- en regelgeving

Voor de controle van het financieel verslag is de volgende wet- en regelgeving van toepassing:

- de voorwaarden en verplichtingen die in de (bijlagen bij) de beschikking tot subsidieverlening (of wijzigingen daarin) tot toetsingskader voor de accountant worden benoemd, voor zover dit de door hem te controleren financiële rechtmatigheid van het verslag betreft;
- indien de subsidieontvanger een aanbestedende dienst is volgens artikel 1.1 van de Aanbestedingswet 2012: de Aanbestedingswet 2012, het Aanbestedingsbesluit en de Gids Proportionaliteit.

Bij de uitvoering van de controle stelt de accountant vast dat:

a. in het financieel verslag:

- 1°. geen kosten als subsidiabel zijn opgenomen die niet voor subsidie in aanmerking komen op grond van het toetsingskader in de beschikking tot subsidieverlening;
- 2°. uitsluitend kosten als subsidiabel zijn opgenomen die zijn gemaakt binnen de subsidiabele periode en voor rekening komen van de subsidieontvanger;



- b. de subsidieontvanger opgave doet van alle opbrengsten, waaronder subsidies, waarmee het programma / de activiteit waarop de subsidie betrekking heeft, mede is gefinancierd;
- c. in geval de subsidie strekt tot uitvoering van een project, kosten en opbrengsten aantoonbaar zijn gemaakt in het kader van de uitvoering van het projectplan en in overeenstemming met de bijbehorende projectbegroting waarop de beschikking tot subsidieverlening betrekking heeft.

2. Controleaanpak

2.1. Eisen voor de controleaanpak

De controle moet voldoen aan de controlestandaarden die onderdeel zijn van de nadere voorschriften Controle- en overige standaarden (NV COS), die door de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) zijn vastgesteld.

Voor de controle van aanbestedende diensten geldt dat bij aanbestedingen boven de Europese drempelbedragen voor de financiële rechtmatigheid van de in het financieel verslag opgenomen kosten de in dit protocol opgenomen goedkeuringstoleranties worden gehanteerd.

2.2. Materialiteit: goedkeuringstoleranties en gewenste zekerheid

Bij zijn oordeelsvorming over de naleving van de subsidievoorwaarden streeft de accountant naar een redelijke mate van zekerheid. Indien dit begrip voor het gebruik van statistische technieken gekwantificeerd moet worden, wordt een betrouwbaarheid van 95% gehanteerd.

Een controleverklaring met een goedkeurende strekking impliceert dat, gegeven eerder genoemde betrouwbaarheid, de som van de afwijking en de onzekerheid niet groter is dan twee procent van het totaalbedrag aan subsidiabele kosten dat in het financieel verslag wordt verantwoord. De hierna vermelde goedkeuringstoleranties zijn in dit kader van toepassing voor de bepaling van de strekking van de af te geven controleverklaring.

Materialiteitstabel	Controleverklaring		
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding/Afkeuring
Fouten in het financieel overzicht en onzekerheden in de controle	$\leq 2 \%$	$> 2 \%$ en $\leq 4 \%$	$> 4 \%$

3. Verslaglegging

De accountant legt de uitkomsten van de controle vast in een controleverklaring. Hiervoor wordt de meest actuele NBA-voorbeeldtekst in de Handleiding Regelgeving Accountancy, deel 3, sectie II, hoofdstuk 10.3: 'Controleverklaring bij een subsidiedeclaratie in de (semi)publieke sector' als basis gehanteerd. In de verklaring dient te staan dat de accountant dit accountantsprotocol heeft gevolgd.

4. Reviewbeleid

De minister van EZK of LNV heeft als subsidieverstrekker te allen tijde de mogelijkheid een review uit te voeren of te laten uitvoeren bij de accountant belast met het onderzoek naar de informatie opgenomen in de aanvraag tot vaststelling teneinde na te gaan of het onderzoek met inachtneming van de relevante regelgeving van de NBA en dit accountantsprotocol is uitgevoerd. Deze reviews komen niet in de plaats van andere controles dan wel reviews uitgevoerd door de Algemene Rekenkamer.

De accountant belast met het onderzoek en verantwoordelijk voor het verstrekken van het accountantsproduct bij de aanvraag tot vaststelling stemt er mee in dat de onderzoeksdossiers ten behoeve van bovengenoemde reviews integraal aan de reviewers ter inzage worden gegeven. Voorts zal de accountant, schriftelijk dan wel mondeling, alle gevraagde gegevens verstrekken die in het kader van voornoemde reviews worden opgevraagd. In dit kader wordt verwezen naar de bepalingen in hoofdstuk 6, paragraaf 1, van de Comptabiliteitswet 2016.

Bijlage 2: Rapport van feitelijke bevindingen

Het rapport van feitelijke bevindingen bedoeld in de beschikking tot subsidieverlening wordt opgesteld in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 4400N "Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden". In het rapport van feitelijke bevindingen rapporteert de accountant over de hieronder genoemde aspecten en aandachtspunten van de integrale kostensystematiek.

1. Beschrijving integrale kostensystematiek

Opzet systematiek

- 1.1 Welke kostendragers gebruikt de organisatie in de integrale kostensystematiek?
- 1.2 Hoe worden de indirecte kosten toegerekend aan de kostendragers?
- 1.3 Worden de jaarlijkse tarieven op basis van de integrale kostensystematiek voorcalculatorisch vastgesteld? *Als de subsidieontvanger jaarlijks vooraf de tarieven vaststelt, is aan het begin van het jaar duidelijk wat de tarieven van dat jaar zijn. Deze tarieven worden gehanteerd bij begroting en ook bij de vaststelling van projecten. Als de subsidieontvanger niet met voorcalculatorische tarieven werkt dan toelichten.*
- 1.4 Hoe worden de uitgangscijfers bepaald die voor de jaarlijkse berekening van de tarieven gebruikt worden?
- 1.5 Sinds wanneer wordt deze integrale kostensystematiek door de organisatie toegepast?
- 1.6 Is er een wijziging van de integrale kostensystematiek gepland en zo ja wanneer?

Over personeelskosten

- 1.7 Is het personeel ingedeeld in tariefgroepen? Zo ja, welke?
- 1.8 Hoe wordt het aantal direct productieve uren per voltijd werknemer berekend en wat is het aantal direct productieve uren per voltijd werknemer? Is dit aantal gelijk voor alle personen? Zo nee, licht toe.

Over machines en apparatuur

- 1.9 Zijn de kosten voor machines en apparatuur onderdeel van de integrale kostensystematiek? Zo ja, geldt dat voor alle machines en apparatuur of zijn er ook machines en apparaten die in projecten als aparte post worden begroot?

2. Basisvoorwaarden integrale kostensystematiek

- 2.1 De toerekeningssystematiek en -principes (verdeelsleutels en -mechanismen van indirecte kosten; normen voor percentages, etc.) worden in de hele organisatie stelselmatig toegepast.

- 2.2 Kosten worden op een bedrijfseconomische aanvaardbare en stelselmatige wijze aan kostendragers toegerekend. Deze toerekening is transparant en controleerbaar.
- 2.3 Specifieke indirecte kosten van bepaalde activiteiten worden niet toegerekend aan andere activiteiten. *Bijvoorbeeld: specifieke indirecte kosten van onderwijsactiviteiten worden niet toegerekend aan onderzoeksactiviteiten en specifieke indirecte kosten van de marketingafdeling worden niet toegerekend aan R&D activiteiten.*
- 2.4 Toerekenbare indirecte kosten worden evenredig omgeslagen over de activiteiten.
- 2.5 Directe kosten worden niet nogmaals meegenomen in de indirecte kosten.
- 2.6 In de systematiek zijn geen winstopslagen opgenomen¹
- 2.7 In de systematiek zijn geen toeslagen voor risico's opgenomen.

¹Winstopslagen bij transacties binnen een groep worden wel in aanmerking genomen, maar alleen voor zover het gebruikelijk is die winstopslagen ook bij soortgelijke transacties buiten de groep in rekening te brengen (art. 10 lid 5 Kaderbesluit nationale EZ subsidies).

3. Niet in de integrale kostensystematiek op te nemen kostencomponenten

- 3.1 Kosten van algemene research.¹
- 3.2 Kosten die al door de overheid of derden zijn of worden gefinancierd. *Bijvoorbeeld afschrijvingskosten van reeds gefinancierde gebouwen, installaties en apparatuur.*
- 3.3 Kosten die het gevolg zijn van buitensporige of roekeloze uitgaven.²
- 3.4 Kosten die door crediteuren in rekening worden gebracht bij te laat betalen.
- 3.5 Kosten van incurante voorraden.
- 3.6 Kosten van vaste activa als gevolg van leegstand buiten de normale bezetting.
- 3.7 Kosten van externe subsidie-adviseurs voor zover deze specifiek betrokken zijn bij de aanvraag van individuele projecten.
- 3.8 Voorzieningen en reserveringen voor verliezen en schulden³.
- 3.9 Alle indirecte belastingen, waaronder BTW, voor zover die kunnen worden teruggevorderd of verrekend.
- 3.10 Bemiddelingskosten, transactiekosten en provisies bij het afsluiten van leningen.

- 3.11 Bemiddelingskosten, transactiekosten en provisies bij het beleggen van geld.
- 3.12 Rentekosten, met uitzondering van rente voor gebouwen en technische installaties, mits toerekenbaar aan de subsidiabele activiteiten.
- 3.13 Rekenrente op met eigen vermogen gefinancierde activa⁴
- 3.14 Wisselkoersverliezen.

¹Onder algemene research valt basisonderzoek, waaronder het eerste geldstroom onderzoek van universiteiten. De directe kosten van algemene research mogen niet zonder meer deel uitmaken van de integrale kostensystematiek. De indirecte kosten die aan algemene research zijn verbonden kunnen wel deel uitmaken van de systematiek, mits deze kosten evenredig worden omgeslagen over alle activiteiten.

²Van *buitensporige uitgaven* is sprake als subsidie-ontvanger beduidend meer betaalt voor producten, diensten of personeel dan tegen de gangbare markttarieven, waardoor een vermijdbaar verlies wordt geleden of een vermijdbare hoge prijs wordt betaald. *Roekeloze uitgaven* betreft het onzorgvuldig omgaan met het selecteren van producten, diensten of personeel waardoor eveneens een vermijdbaar verlies wordt geleden of een vermijdbare hoge prijs wordt betaald.

³Deze uitsluiting betreft reserveringen en voorzieningen die niet rechtstreeks aan kosten voor normale bedrijfsuitoefening verbonden zijn. Overlopende activa en passiva zijn dus niet uitgesloten.

⁴Voor universiteiten geldt hier een uitzondering, voor zover activa van universiteiten beslag leggen op eigen vermogen en voor zover die activa toerekenbaar zijn aan de subsidiabele activiteiten. Als rekenrente moet dan de 10-jaars rente van de Bank Nederlandse Gemeenten per primo van een betreffend jaar gehanteerd worden.



Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

NRG

t.a.v. 5.1.2.e 5.1.2.e

5.1.2.e

Postbus 25
1755 ZG Petten

22 DEC 2022

Datum

Betreft EZK-subsidiebeschikking NRG onderzoek 2023,
Verplichtingennummer 1300033355

Geachte 5.1.2.e

1. Aanvraag

Buiten reikwijdte

B. Addendum

Tegelijk met voornoemde aanbiedingsbrief voor het onderzoeksprogramma PIONIER 2023 ontving ik, als addendum (per brief van 3 november 2022, kenmerk 26195/22.247669), uw aanvraag voor subsidie voor twee onderdelen, te weten de 'Nuclear Academy' en 'Vervanging laboratoriumapparatuur'.

De activiteiten die u in het addendum heeft opgenomen hangen samen met het voorstel van de voorzitter van Nucleair Nederland ter versterking van de nucleaire kennisbasis en -infrastructuur. Met dit voorstel wordt invulling gegeven aan een amendement¹ van de leden Erkens en Dassen over een kennis- en innovatieprogramma op het gebied van nucleaire technologie.

Met het addendum heeft u een beschrijving aan mij overgelegd van de werkzaamheden ter invulling van de twee NRG onderdelen, tezamen met een

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2021–2022, 35 925 XIII, nr. 14

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Programmadirectie Kernenergie

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

5.1.2.e 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door

5.1.2.e 5.1.2.e

T 5.1.2.e

5.1.2.e minezk.nl

Ons kenmerk

DGKE-PK / 22542279

Uw kenmerk

26195/22. NRG-DIR-2213461

26195/22.247669

Bijlage(n)

2

bijbehorende begroting die is uitgewerkt naar werkpakketten binnen de activiteiten van de beide onderdelen.

1.1 Beoordeling van uw aanvraag

Buiten reikwijdte



B. Addendum

De werkzaamheden die u voorstelt in het addendum vormen naar mijn mening een goede aanvulling van de beleidsopgave om de kennisbasis en -infrastructuur op het nucleaire terrein te versterken. De onderdelen in het addendum zijn bovendien aanvullend aan de activiteiten die in uw aanvraag voor het onderzoeksprogramma PIONIER 2023 zijn beschreven.

Daarnaast leveren de twee voorgestelde onderdelen van NRG een concrete bijdrage aan het hiervoor genoemde voorstel van Nucleair Nederland ter versterking van de nucleaire kennisbasis en -infrastructuur. De Nuclear Academy zal de nucleaire kennis en vaardigheden binnen Nederland versterken door een curriculum voor beroeps- en praktijkopleidingen binnen het MBO en HBO en door trainingsmodules te ontwikkelen. Vervanging en modernisering van laboratoriumapparatuur zal ervoor zorgen dat Nederlands onderzoek kan blijven bijdragen aan vele innovaties op het gebied van nucleaire technologie.

1.2 Europeesrechtelijke aspecten

Op grond van artikel 7 van de Kaderwet EZK en LNV-subsidies verleen ik geen subsidie als dit naar mijn oordeel leidt tot het verlenen van ongeoorloofde staatssteun in de zin van artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: VWEU).

Op basis van uw aanvraag zie ik geen aanleiding om tot het oordeel te komen dat de verstrekking van subsidies voor het onderzoeksprogramma en voor het addendum staatssteun betreft.

2. Besluit

In het kader van mijn beleid gericht op energieonderzoek en innovatie verleen ik u hierbij, op grond van artikel 2, eerste lid, onderdeel a en b, van de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies, subsidie voor de uitvoering van de plannen waarvoor u subsidie hebt aangevraagd.

2.1 Periode

Buiten reikwijdte

B. Addendum

De activiteiten uit het addendum dienen te worden uitgevoerd in de periode van 1 januari 2023 tot 31 december 2023.

2.2 Subsidiebedrag

Het subsidiebedrag zal 100% van de volgende subsidiabele kosten bedragen, met dien verstande dat, indien ter zake van de subsidiabele kosten of een deel daarvan reeds uit anderen hoofde vanwege een bestuursorgaan of de Europese Commissie subsidie is verstrekt, slechts een zodanig bedrag aan subsidie wordt verstrekt, dat het totale bedrag aan subsidies niet meer bedraagt dan 100% van de subsidiabele kosten en in ieder geval nooit meer kan bedragen dan de kosten die met de niet-economische onderzoeksactiviteiten worden gemaakt in de perioden respectievelijk beschreven onder 2.1.

Dit bedrag is inclusief alle eventuele belastingen waaronder de btw.

Buiten reikwijdte

B. Addendum

De subsidie voor de twee in het Addendum genoemde activiteiten wordt ten hoogste vastgesteld op € 1.250.000,- exclusief btw. gelet op de gegevens opgenomen in uw aanvraag en is berekend volgens de bij uw aanvraag gevoegde begroting.

2.3 Subsidiabele kosten

De volgende, rechtstreeks aan het project toe te rekenen kosten, daadwerkelijk gemaakt in de voornoemde perioden onder 2.1 en die betaald zijn vóór 31 januari 2024 worden door mij subsidiabel geacht:

- interne kosten op basis van gebruik van de vaste-uurtarief-systematiek, waarbij gebruik wordt gemaakt van de door u vastgestelde tarieven voor 2023;
- aan derden verschuldigde kosten die direct voor de subsidiabele activiteiten worden gemaakt, bijvoorbeeld door uitbesteding van een deel van de subsidiabele activiteit en kosten van voor de subsidiabele activiteit geleverde goederen en diensten;

De vóór indiening van de aanvraag gemaakte kosten komen niet voor subsidie in aanmerking.

Voor de toepassing van de hierboven genoemde punten geldt, dat winstopslagen bij transacties binnen een groep alleen in aanmerking zijn genomen voor zover

het gebruikelijk is om die winstopslagen ook bij soortgelijke transacties buiten de groep in rekening te brengen.

Buiten reikwijdte

2.4 BTW

U heeft mij opgegeven dat u btw-plichtig bent. Aangezien u de btw met de fiscus kunt verrekenen, is het subsidiebedrag exclusief alle belastingen waaronder de btw.

2.5 Subsidiabele kosten voor dit project

Buiten reikwijdte

B. Addendum

De subsidie wordt uitsluitend verstrekt om de integrale kosten te vergoeden van:

IV. Nuclear Academy: € 800.000,-

V. Vervanging en modernisering laboratoriumapparatuur: € 450.000,-

Opgeteld begroot ten bedrage van € 1.250.000,- .

C. Aanwijzingen bij de activiteiten

NRG mag deze subsidies uitsluitend inzetten ten behoeve van haar niet-economische onderzoeksactiviteiten. NRG mag deze subsidie niet aanwenden voor het bekostigen van nieuwe onderzoeks-infrastructuur, wel voor reguliere vervangings- en onderhoudsinvesteringen om bestaande onderzoekinfrastructuur in stand te houden en conform de stand van de techniek. Alle eventuele opbrengsten uit deze activiteiten dienen opnieuw te worden geïnvesteerd in de primaire niet-economische onderzoeksactiviteiten van NRG.

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Ad IV – Met betrekking tot het ontwikkelde materiaal in het kader van de Nuclear Academy is er een voorziening getroffen in deze beschikking.

Ad V – Met betrekking tot de vervanging en modernisering van laboratoriumapparatuur is een voorziening getroffen in deze beschikking.

2.6 Verplichtingen

Aan de subsidie zijn, naast verplichtingen opgenomen in bijlage 1 en 2 van dit besluit, de volgende verplichtingen verbonden:

1. U dient punt 1.3, onderdeel ff, van de Communautaire Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie (PbEU van 28 oktober 2022, 2022/C 414/01, hierna: O&O&I steunkader) - elementen waardoor u een organisatie voor onderzoek en kennisverspreiding in het kader van het O&O&I-steunkader bent en blijft - in acht te nemen.
2. NRG dient bij de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten in het kader van het onderzoeksprogramma 2023 in acht te nemen dat de activiteiten bestaan uit fundamenteel onderzoek als bedoeld in randnummer 16, onderdeel n van het O&O&I steunkader, industrieel onderzoek als bedoeld in randnummer 16, onderdeel r van het O&O&I steunkader, experimentele ontwikkeling als bedoeld in randnummer 16, onderdeel k van het O&O&I steunkader of een combinatie daarvan.
3. De subsidie die wordt verstrekt op grond van dit besluit mag niet worden aangewend ter gehele of gedeeltelijke bekostiging op welke wijze dan ook van activiteiten die NRG op commerciële basis ontplooit.
4. NRG dient alle resultaten van projecten, activiteiten en producten die worden gesubsidieerd en die niet tot IE-rechten aanleiding geven, openbaar te maken, voor zover de bescherming van wezenlijke belangen voor de veiligheid van de staat, de openbare orde, de openbare veiligheid, of indien er sprake is van een bedrijfsgeheim, zich niet tegen openbaarheid verzet. In dat geval raadpleegt NRG voordat tot openbaarheid wordt overgegaan, eerst de minister van EZK. NRG gaat niet over tot openbaarmaking of beschikbaarstelling totdat het de reactie van de minister heeft ontvangen.
5. NRG dient, indien u bij de uitvoering van de te subsidiëren activiteiten in het kader van het onderzoeksprogramma 2023 samenwerkt met ondernemingen, paragraaf 2.2.2 van het O&O&I-steunkader in acht te nemen teneinde te voorkomen dat indirecte staatssteun aan ondernemingen wordt verleend.

6. Indien NRG bij de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten in het kader van haar onderzoeksactiviteiten voor 2023 samenwerkt met ondernemingen dient een dergelijk samenwerkingsverband open te staan voor alle geïnteresseerde ondernemingen en toegankelijk te zijn onder niet-discriminerende voorwaarden.
7. U dient de activiteiten, kosten, financiering en inkomsten van gesubsidieerde programma's en van de door u verrichte economische activiteiten afzonderlijk zichtbaar te maken in de boekhouding met inachtneming van punt 2.1.1 van het O&O&I steunkader. Economische en niet-economische activiteiten en het gebruik van de onderzoeksinfrastructuur voor economische en niet-economische activiteiten, de kosten, bekostiging en inkomsten daarvan dienen duidelijk te worden onderscheiden aan de hand van een door een externe accountant gecertificeerde jaarrekening.
8. Deze subsidie kan alleen kosten afdekken die met de niet-economische onderzoeksactiviteiten zoals bepaald in dit besluit, verband houden.
9. Voor de door u te verrichten economische activiteiten, producten of diensten dient u een marktconform tarief bij de afnemer in rekening te brengen.

Buiten reikwijdte

11. U dient de accountantscontrole te laten uitvoeren conform het controleprotocol dat bij deze beschikking gevoegd is als bijlage 2.

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

16. De activiteiten in het kader van de Nuclear Academy dienen niet-economisch van aard te zijn. Dat wil zeggen dat ontwikkelde curricula, trainingsmodules, lesmateriaal, etc. uitsluitend om niet ter beschikking worden gesteld aan onderwijs- en overheidsorganisaties. Hierbij worden door NRG geen kosten voor rekening genomen, die normaliter voor rekening van ondernemingen zelf zijn.
17. De gemoderniseerde laboratorium apparatuur blijft in eigendom van NRG en wordt enkel gebruikt voor niet-economische doeleinden: dit betreft technisch-wetenschappelijk onderzoek waardoor de toegang tot de apparatuur openbaar blijft.

2.7 Subsidievaststelling

De beschikking tot subsidievaststelling zal ik geven binnen 13 weken na ontvangst van uw aanvraag daartoe, dan wel na het verstrijken van 13 weken na de in deze beschikking genoemde einddatum. Indien de beschikking niet binnen 13 weken kan worden gegeven zal ik u daarvan in kennis stellen en daarbij een redelijke termijn noemen waarbinnen de beschikking tegemoet gezien kan worden.

2.8 Voorschot

Buiten reikwijdte

5.1.1.c

5.1.2.e

Buiten reikwijdte

B. Addendum

5.1.1.c

5.1.1.c

5.1.2.e

C. Voorbehoud

Aan de hand van de informatie door Stichting Energieonderzoek Centrum Nederland (hierna: ECN) en NRG aan mij verstrekt in het kader van de leningsovereenkomst tussen de Staat der Nederlanden, ECN en NRG (DGETM/14147512 d.d. 17 oktober 2014: hierna Leningsovereenkomst), de wijziging van die overeenkomst d.d. 31 oktober 2016 bij overeenkomst tot wijziging betreffende de overeenkomst tot het verstrekken van een lening door de Staat der Nederlanden aan Stichting ECN d.d. 17 oktober 2014 en de overeenkomst bepalende de voorwaarden tot het kunnen verkrijgen van een financieel arrangement door de Staat der Nederlanden aan Stichting ECN d.d. 31 oktober 2016 kan ik besluiten dat de bovenbedoelde bevoorschotting niet of niet in het gemelde tempo zal plaatsvinden.

2.9 Advies

Om eventuele problemen met de accountantscontrole op uw financiële verantwoording te voorkomen adviseer ik u om uw accountant zo vroeg mogelijk te betrekken.

3. Correspondentie

Alle correspondentie met betrekking tot deze subsidie dient u, met vermelding van bovenstaand verplichtingnummer, te zenden naar:

Ons kenmerk
DGKE / 22542279

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
t.a.v. 5.1.2e 5.1.2e
Programmadirectie Kernenergie
Directoraat-Generaal Klimaat en Energie
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Hoogachtend,
De Minister voor Klimaat en Energie.

5.1.2e

5.1.2e

Tegen dit besluit kan degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Minister van Economische Zaken en Klimaat, directie Wetgeving en Juridische Zaken, Postbus 20401, 2500 EK Den Haag. Dit besluit is verzonden op de in de aanhef van deze brief vermelde datum.

Bijlagen:

1. Voorschriften en verplichtingen betreffende de subsidie van de Minister van Economische Zaken en Klimaat aan NRG;
2. Controleprotocol aangaande het geven van aanwijzingen over de reikwijdte en intensiteit van de accountantscontrole.

Bijlage 1

Ons kenmerk
DGKE / 22542279

Voorschriften en verplichtingen betreffende de EZK-subsidie van de Minister van Economische Zaken en Klimaat

Verlening van de subsidie

1. Uiterlijk drie maanden na ontvangst van de aanvraag en alle bijbehorende stukken deelt de minister van Economische Zaken en Klimaat aan NRG het besluit over de aanvraag mee, dan wel wordt aangegeven op welke termijn het besluit zal worden genomen.
2. De subsidie voor het jaar 2023 bepaalt tot welk bedrag er ten laste van de subsidie in het jaar 2023 betalingen kunnen worden gedaan.
3. U dient het project volledig uit te voeren overeenkomstig het bij de aanvraag ingediende plan en binnen de daarin voorziene tijdsduur.
4. U dient mij onverwijld een schriftelijke melding te doen zodra aannemelijk is dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend niet, niet tijdig of niet geheel zullen worden verricht of dat niet, niet geheel of niet tijdig aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen zal worden voldaan.
5. U dient voor elke essentiële wijziging in de aard of de uitvoering van het plan mijn voorafgaande schriftelijke toestemming te vragen. Geen toestemming is vereist voor een wijziging van de in de subsidieverlening gespecificeerde kostenposten indien als gevolg van deze wijziging de omvang van een kostenpost niet meer dan 25% wijzigt. Aan mijn toestemming kan ik nadere verplichtingen verbinden. Op een dergelijk verzoek zal de minister van Economische Zaken en Klimaat binnen drie weken na ontvangst van het verzoek -- eveneens schriftelijk -- reageren.

Uitbetaling van de subsidie

6. Bevoorschotting voor het EZK-programma, met inachtneming van hetgeen bepaald is onder punt 2.8 van de beschikking over bevoorschotting, vindt plaats tot maximaal 100% van de voor dit programma verleende subsidie.
7. Na vaststelling van de subsidie vindt de eindafrekening plaats.
 - Indien de vastgestelde subsidie hoger is dan het totaal van de betaalde voorschotten, vindt betaling van het verschil plaats uiterlijk twee weken na schriftelijke mededeling van de vaststelling aan NRG.
 - Indien de vastgestelde subsidie lager is dan het totaal van de betaalde voorschotten, betaalt NRG het verschil terug op de wijze zoals dit in de brief waarin de vaststelling aan NRG is meegedeeld wordt aangegeven.

Nadere verlening en vaststelling van de subsidie

8. Vóór 1 juli van het jaar 2024 dient NRG de stukken in, zoals genoemd in punt 16 van deze bijlage bij de beschikking, vergezeld van een verzoek tot vaststelling van de subsidie.
9. Aan de hand van deze stukken zal de subsidie worden vastgesteld.
10. Alvorens tot vaststelling over te gaan, kan de minister van Economische Zaken en Klimaat een verificatieonderzoek (laten) uitvoeren. In dat kader is NRG verplicht om aan door of namens de minister aangewezen personen te allen tijde:
 - toegang te verlenen tot alle plaatsen, niet zijnde woningen;
 - inzage te verlenen in alle boeken en bescheiden en de gelegenheid te bieden daarvan afschriften te maken;
 - alle gevraagde inlichtingen te laten verschaffen door uw administrateur en/of uw externe accountant;
 - anderszins alle door hen gewenste medewerking te (laten) verlenen.
11. Vaststelling zal plaatsvinden op basis van nacalculatie, waarbij de daadwerkelijk bestede uren worden gewaardeerd tegen de door u voor 2023 vastgestelde tarieven tot maximaal de toegezegde subsidie.
12. Van vaststelling zal schriftelijke mededeling worden gedaan aan NRG binnen drie maanden na ontvangst van de stukken op basis waarvan de vaststelling plaatsvindt. Deze termijn wordt opgeschort met een door de minister bepaalde termijn als de bij het verzoek in te dienen stukken niet voldoen aan de vereisten. Indien na ommekomst van deze termijn de stukken nog niet aan de eisen voldoen, wordt afwijzend beslist c.q. vindt ambtshalve vaststelling plaats.
13. Indien afwijzend is beslist op een verzoek om vaststelling, dan wel is beslist dat vaststelling ambtshalve plaats vindt, wordt de reeds verleende subsidie niet meer uitbetaald en/of is de reeds uitbetaalde subsidie terstond terug te vorderen.
14. In het geval er bij een rechtbank is verzocht om aan NRG of haar vennoten surseance van betaling te verlenen of om NRG of haar vennoten failliet te verklaren, doet NRG daarvan onverwijld schriftelijke mededeling aan de minister van Economische Zaken en Klimaat. Nadere verlening, bevoorschotting en/of vaststelling van de EZK-subsidie wordt opgeschort vanaf het moment waarop een dergelijk verzoek is ingediend tot het moment waar op dat verzoek afwijzend is beslist c.q. tot het moment dat na intrekking van de surseance van betaling een maand is verstreken. Indien NRG of haar

vennoten failliet is/zijn verklaard voordat nadere verlening en/of vaststelling heeft plaatsgevonden, kan de subsidie worden ingetrokken of vastgesteld op een lager bedrag of nihil.

Verslaglegging en rapportage

15. Vóór 15 september van het jaar 2023 breng NRG een beknopt schriftelijk verslag uit van de financiële en inhoudelijke voortgang in het EZK-programma tijdens de eerste zes maanden van het lopende kalenderjaar. Hierin wordt onder meer ingegaan op eventuele knelpunten in en wijzigingen in en tussen de werkgebieden.
16. Vóór 1 juli van het jaar 2024 wordt door NRG aan de minister van Economische Zaken en Klimaat verantwoording afgelegd over het EZK-programma van NRG, die betrekking hebben op het jaar 2023. Het afleggen van verantwoording geschiedt door het indienen van de volgende stukken:
 - de algemene jaarrekening en de interne toelichting daarop;
 - een jaarverslag met betrekking tot het EZK-programma van NRG. In dit verslag dient te worden ingegaan op de individuele projecten. Daarnaast wordt een overzicht gegeven van activiteiten in het kader van publieksvoorlichting. Dit verslag dient te bevatten:
 - een beschrijving van de ondernomen activiteiten en verworven resultaten;
 - een evaluatie van hetgeen bereikt is in het verslagjaar tegen de achtergrond van de (meerjaren-) doelstellingen;
 - een opsomming van knelpunten in en vooruitzichten van programma's in relatie tot de in het verslagjaar uitgevoerde activiteiten;
 - een vermelding van de belangrijkste entiteiten, waaronder in ieder geval ondernemingen, die bij het onderzoek betrokken zijn en waren;
 - een schets van de relatie van de activiteiten in de deelprogramma's met andere deelprogramma's;
 - een visie op de ontwikkeling en vooruitzichten van de opdrachtverwerving in de toekomst.
 - de reactie van Externe Beoordelingscommissie (EBC) op deze verslaglegging. In deze reactie is een beschrijving van de procedure waarmee de reactie is opgesteld opgenomen; Op alle onderdelen van het verslag wordt door de EBC van NRG gereageerd.
 - de reactie van NRG hierop, inclusief eventuele toevoegingen aan het verslag.
 - een financiële rapportage met betrekking tot het EZK-programma van NRG. Deze rapportage dient inzicht te verschaffen in de realisatie van het budget per deelprogramma in euro's en mensjaren, onderverdeeld naar:
 - beleidsdoelen uit het EZK subsidie- en beleidskader NRG;
 - Kennisverspreiding & Publieksinformatie;

- bijdragen van het Nederlands midden- en kleinbedrijf (<250 werknemers), in ieder geval zoals bedoeld volgens de Europese definitie van midden- en kleinbedrijf;
 - bijdragen van het Nederlands grootbedrijf (>250 werknemers), in ieder geval zoals bedoeld volgens de Europese definitie van grote onderneming;
 - bijdragen buitenlandse bedrijven;
 - opdrachten van partijen buiten het bedrijfsleven;
 - bijdragen uit nationale regelingen, subsidieprogramma's of artikel 2 van de Kaderwet EZK-LNV subsidiebeschikkingen;
 - bijdragen uit de EU;
 - bijdragen uit internationale regelingen en subsidieprogramma's;
 - opdrachten van partijen buiten het bedrijfsleven;
 - bijdragen uit nationale regelingen en subsidieprogramma's;
 - overige bijdragen;
 - de financiering van eventuele tekorten op het EZK-programma van NRG en/of opdrachten van derden;
- één accountantsverklaring van een externe accountant met betrekking tot het EZK-programma conform het controleprotocol (zie bijlage 2).

17. Vóór 1 juli 2024 wordt het algemene jaarverslag over het jaar 2023 ingediend.

18. Verslagen en rapportages dienen opgesteld te zijn volgens een bestendige gedragslijn en aan te sluiten bij de in de programmavoorstellen en correspondentie gehanteerde indeling en omschrijving van aandachtsgebieden en deelprogramma's en de nadere inhoudelijke invulling daarvan.

Aanvraag subsidie daaropvolgend kalenderjaar

19. Uiterlijk 15 oktober 2023 dient NRG bij de minister van Economische Zaken en Klimaat een aanvraag in voor verlening van de EZK-subsidie voor het jaar 2024.

20. Bij de aanvraag om verlening dient een aantal stukken met betrekking tot het jaar waarvoor subsidie gevraagd wordt te worden bijgevoegd. Uiterlijk 1 juli 2023 zal vanuit het ministerie EZK nadere aanwijzingen worden verstrekt over de aan te leveren stukken.

Overig

21. NRG is niet gerechtigd zelfstandig verschuivingen aan te brengen tussen de onderdelen van het EZK-programma van NRG en/of een van zijn andere programma's.

22. NRG dient een administratie te voeren die zodanig is ingericht dat hieruit op eenduidige wijze de voor subsidiëring aangewezen c.q. in aanmerking komende activiteiten blijken en waaruit te allen tijde alle rechten en plichten, vorderingen en schulden, alsmede de aan subsidieperioden toe te rekenen kosten en opbrengsten kunnen worden afgelezen.
23. Voor alle uitgaven, welke geheel of gedeeltelijk ten laste van subsidie zijn of worden bekostigd, zijn bewijsstukken aanwezig waaruit de aard en de omvang van geleverde goederen en/of verrichte diensten blijken.
24. Alle bewijsstukken berusten op het adres waar de boekhouding van NRG wordt gevoerd.
25. NRG is verplicht de boeken en bescheiden tien jaar lang te bewaren.
26. Indien op enig moment blijkt dat NRG zodanig onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt dat de minister van Economische Zaken en Klimaat bij enigerlei beslissing omtrent de subsidie een andere beslissing zou hebben genomen indien de juiste gegevens bekend waren geweest, wordt reeds toegezegde subsidie niet meer uitbetaald en/of is de reeds uitbetaalde subsidie terstond en zonder enige ingebrekestelling opeisbaar, als en voor zover deze direct gerelateerd zijn aan bedoelde beslissing.
27. Van het gestelde in deze beschikking kan slechts worden afgeweken als over die afwijking overeenstemming bestaat tussen NRG en de minister van Economische Zaken en Klimaat en niet eerder dan dat deze overeenstemming schriftelijk is vastgelegd.

Bijlage 2

CONTROLEPROTOCOL AANGAANDE HET GEVEN VAN AANWIJZINGEN OVER DE REIKWIJDTE EN INTENSITEIT VAN DE ACCOUNTANTSCONTROLE

Betreffende Nuclear Research and consultancy Group

1. Uitgangspunten

1.1 Doelstelling

Nuclear Research and consultancy Group (hierna NRG) ontvangt van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (hierna te noemen EZK) jaarlijks een subsidie voor het onderzoeksprogramma van NRG. De definitieve vaststelling van de te verrekenen bedragen geschiedt op basis van:

- De algemene jaarrekening van NRG en de interne toelichting daarop,
- Een jaarverslag met betrekking tot de EZK- NRG onderzoek subsidie,
- Een financiële rapportage met betrekking tot EZK- NRG onderzoek subsidie,
- Een controleverklaringen van een externe accountant, met betrekking tot de financiële rapportage over EZK- NRG onderzoek subsidie.

Dit controleprotocol heeft als doel het geven van aanwijzingen omtrent de reikwijdte en de intensiteit van de controle aan de accountant, die is belast met de controle van de, door NRG bij het Ministerie van EZK in te dienen financiële rapportage. De controle kan worden uitgevoerd door een accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

1.2 Procedures

Reviewbeleid Ministerie van EZK

De Auditdienst van EZK kan een review uitvoeren op de uitgevoerde accountantscontrole inzake deze subsidie. De accountant, die de controle uitvoert, verstrekt de Auditdienst desgevraagd alle inlichtingen en bescheiden². De

² Krachtens de Comptabiliteitswet 2001 (artikelen 43, 43a) heeft de Minister bij - commanditaire vennootschappen, vennootschappen onder firma en natuurlijke personen die een beroep of bedrijf uitoefenen aan wie door de Staat of een derde voor rekening of risico van de Staat rechtstreeks of middellijk een subsidie, een lening of garantie wordt verstrekt - het recht nadere inlichtingen in te winnen n.a.v. terzake ontvangen bescheiden. Ook zijn onze Ministers bevoegd inzake te vorderen in de controledossiers van de accountant die de betreffende bescheiden heeft gecontroleerd om te bepalen of bij de vaststelling kan worden gesteund op de door deze accountant uitgevoerde controle. Met betrekking tot het verlenen van inzage in het controledossier kan de accountant zich niet beroepen op de omstandigheid dat hij op grond van andere bij of krachtens de wet opgelegde verplichtingen tot geheimhouding is verplicht van in dit dossier opgenomen vertrouwelijke gegevens. Onze Ministers zijn bevoegd van stukken inzake de betreffende controle uit de controledossiers kopieën te maken.

eventuele extra kosten van deze accountant in verband met de review zijn niet voor rekening van het ministerie.

1.3 Wet- en regelgeving

Voor de activiteiten van NRG inzake de EZK-NRG onderzoekssubsidie is de volgende wet- en regelgeving (incl. eventuele wijzigingen) van toepassing:

- Specifieke subsidievoorwaarden volgens de beschikking tot subsidieverlening met directe financiële gevolgen voor de subsidieverantwoording.
- De verplichtingen zoals vastgelegd in (de bijlagen bij) de beschikking tot subsidieverlening met directe financiële gevolgen voor de subsidieverantwoording.
- Wet Normering Topinkomens (WNT).

2. Onderzoeksaanpak

2.1 Controleaanpak

De controle dient te voldoen aan de controlestandaarden die onderdeel zijn van de nadere voorschriften Controle- en overige standaarden (NV COS), die door de Nederlandse beroepsorganisatie van Accountants (NBA), de fusieorganisatie van NIVRA/NOvAA zijn vastgesteld.

Zonder de in voorgaande alinea geformuleerde voorschriften in te perken zijn voor de controle van specifieke financiële verantwoordingen ten behoeve van de vaststelling van bijdragen vanuit het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat met name de volgende voorgeschreven controlewerkzaamheden van toepassing:

1. De accountant stelt een risico-analyse op inzake het risico dat de specifieke financiële verantwoording een materiële fout bevat. Deze risico-analyse wordt specifiek gemaakt voor deze controle; niet volstaan kan worden met een standaard analyse. In de risicoanalyse maakt de accountant zichtbaar welke (eventuele aanvullende) controles gericht op de (significante) risico's zullen worden uitgevoerd.
2. De accountant ontwikkelt op grond van de risico-analyse een controleplan waarin zijn vastgelegd: de aard, de tijdsfasering en de omvang van de controlewerkzaamheden die door leden van het opdrachtteam moeten worden uitgevoerd om toereikende controle-informatie te verkrijgen om het controlerisico tot een aanvaardbaar laag niveau te reduceren.
3. In het controleplan wordt de feitelijk gebruikte controletolerantie (in relatie tot de financiële verantwoording) in euro's vastgelegd. Hierbij wordt de goedkeuringstolerantie (zie paragraaf 2.2) vertaald naar de toegepaste controletolerantie, waarbij de goedkeuringstolerantie het maximum is.
4. Bij de controle wordt vastgesteld of de in de financiële verantwoording opgenomen posten, met in achtneming van de gestelde marges (zie paragraaf 2.2), rechtmatig (zie definitie in paragraaf 2.3) zijn besteed.

5. De accountant controleert of de financiële verantwoording voldoet aan de daarvoor gestelde eisen in de beschikking tot subsidieverlening en de daarbij gevoegde bijlagen.
6. De accountant controleert de bij de aanvraag om subsidievaststelling verstrekte informatie op de volgende punten:
 - a. de kosten zijn gemaakt en zijn rechtstreeks toe te rekenen aan de activiteiten ter zake waarvan subsidie is verleend;
 - b. de juiste en volledige weergave van de door andere bestuursorganen of door de Europese Commissie verstrekte subsidies (en indien van toepassing bijdragen van andere derden) ter zake van de kosten van de gesubsidieerde activiteiten;
 - c. de juistheid van de verstrekte informatie over het al dan niet in aftrek kunnen brengen van de BTW;
 - d. de berekeningen zijn juist uitgevoerd, met inachtneming van de door NRG gehanteerde grondslagen voor de berekening van kosten en waardering en bepaling van het resultaat, welke volgens een bestendige gedragslijn zijn toegepast.
7. De accountant kan bij zijn controle gebruik maken van controlewerkzaamheden, die zijn uitgevoerd bij de controle van de jaarrekening. Een enkele verwijzing hiernaar is onvoldoende documentatie. In het controledossier voor de specifieke verklaring dienen deze werkzaamheden te worden beschreven evenals de belangrijkste relevante conclusies. Het controledossier voor de specifieke verklaring moet zelfstandig bruikbaar zijn. Dit betekent dat de relevante stukken in dat dossier zelf opgenomen moeten worden en dat de informatie uit het jaarrekeningdossier voor dit doel gekopieerd en indien nodig bewerkt moet worden.
8. De accountant zorgt voor adequate controledocumentatie, waaruit blijkt dat de werkzaamheden c.f. het controleplan zijn uitgevoerd, wat de uitkomsten van de controle zijn alsmede dat deze zijn beoordeeld door de eindverantwoordelijke partner. Deze documentatie omvat in ieder geval stukken waaruit blijkt:
 - dat de cijfermatige juistheid van de verantwoording is nagegaan
 - dat de verantwoording aansluit met de financiële administratie
 - welke de aard en de omvang is van verrichte deelwaarnemingen op in de verantwoording opgevoerde kosten
 - dat een cijferbeoordeling is uitgevoerd van de werkelijk verantwoorde kosten ten opzichte van de begrote kosten
 - dat de accountant heeft gecontroleerd of de Europese aanbestedingsrichtlijnen door de instelling zijn nageleefd
 - dat verschuivingen tussen werkgebieden zijn geautoriseerd conform de voorwaarden in de beschikking tot subsidieverlening

2.2 Goedkeuringstoleranties en gewenste zekerheid

Bij zijn oordeelsvorming over de naleving van de subsidievoorwaarden streeft de accountant naar een redelijke mate van zekerheid. Indien dit begrip voor het gebruik van statistische technieken gekwantificeerd moet worden, moet uitgegaan worden van een betrouwbaarheid van 95 procent.

Een controleverklaring met een goedkeurende strekking impliceert dat, gegeven eerder genoemde betrouwbaarheid, de meest waarschijnlijke afwijking in de financiële verantwoording niet groter is dan één procent van het totaal financieel belang (omvat de omvang van de toegekende subsidies alsmede de uitvoeringskosten) van die verantwoording. De hierna vermelde tabel van toepassing:

Aard van de aangelegenheid	Controleverklaring			
	Goedkeurend	Met beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Afwijkingen in de verantwoording	<1%	> 1% en < 3%	N.v.t.	> 3%
Het niet in staat zijn om voldoende en geschikte controle- informatie te verkrijgen	<3%	> 3% en <10%	> 10%	N.v.t.

Genoemde percentages zijn ontleend aan het Handboek Auditing Rijksoverheid (HARo) van het Interdepartementaal Overleg Departementale Auditdiensten (IODAD).

Afwijkingen in de verantwoording

Van een afwijking in de verantwoording is sprake indien naar aanleiding van het uitgevoerde onderzoek is gebleken dat een (gedeelte van een) post niet voldoet aan de geldende wet- en regelgeving (zie ook paragraaf 1.3). Afwijkingen van wet- en regelgeving worden in absolute zin opgevat; saldering van afwijkingen is daarom niet toegestaan.

Het niet in staat zijn om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen

Er is sprake van het niet in staat zijn om voldoende en/of geschikte controle-informatie te verkrijgen wanneer op basis van de beschikbare controle-informatie niet kan worden vastgesteld of een (gedeelte van een) post voldoet aan de eisen in de geldende wet- en regelgeving.

Omgaan met geconstateerde afwijkingen

Materiële afwijkingen, die niet worden gecorrigeerd, leiden tot een aangepast oordeel (cf. tabel par. 2.2). Voor afwijkingen, die bij de accountantscontrole blijken, is het uitgangspunt dat gevonden afwijkingen voor zover mogelijk worden gecorrigeerd.

2.3 Definities

Een accountant: Een openbaar accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek aan wie de subsidie ontvanger de opdracht heeft toegekend de aanvraag tot subsidievaststelling te controleren.

Subsidie ontvanger: Een natuurlijke of rechtspersoon of diens gemachtigde aan wie door of namens de Minister een subsidie is verstrekt.

Controleverklaring: Een schriftelijke verklaring van de accountant inhoudende een oordeel omtrent de juistheid en volledigheid van een verantwoording, in dit geval van de aanvraag tot subsidievaststelling.

Rechtmatigheid: Rechtmatigheid houdt in dat een financiële transactie in overeenstemming is met de in de van toepassing zijnde wet- en regelgeving (zie paragraaf 1.3) opgenomen bepalingen die de uitkomst van die financiële transactie beïnvloeden.

3. Verslaglegging

De accountant legt de uitkomsten van de controle vast in een controleverklaring met betrekking tot de EZK-NRG onderzoekssubsidie. Hiervoor wordt de actuele NBA voorbeeldtekst HRA 3 sectie II hoofdstuk 10.3: "Controleverklaring bij een subsidiedeclaratie in de publieke sector" gehanteerd.